

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy o odnawialnych źródłach energii

Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) w Polsce jest postrzegany głównie jako działanie zmniejszające obciążenie środowiska oraz zwiększające bezpieczeństwo energetyczne kraju. Ma to szczególne znaczenie w sytuacji, gdy polska elektroenergetyka oparta jest w około 90 % na węglu, w związku z czym zdywersyfikowanie źródeł wytwarzania energii elektrycznej oraz rozwój jest niezwykle istotne. Wymaga zaznaczenia, że rozwój energetyki odnawialnej powinien opierać się przede wszystkim na generacji rozproszonej, która jednocześnie przyczynia się do zmniejszenia strat związanych z przesyłem energii, a tym samym istotnie poprawia bezpieczeństwo energetyczne i redukuje emisję gazów cieplarnianych.

Aktualnym dokumentem strategicznym w zakresie rozwoju energetyki państwa jest Polityka energetyczna Polski do 2030 r., uchwalona przez Radę Ministrów w dniu 10 listopada 2009 r. Jednym z priorytetów tej strategii jest zapewnienie osiągnięcia przez Polskę w 2020 r. co najmniej 15% udziału energii z odnawialnych źródeł w zużyciu energii finalnej brutto, w tym co najmniej 10 % udziału energii odnawialnej zużywanej w transporcie. Zobowiązanie osiągnięcia powyższego celu wynika bezpośrednio z dyrektywy 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE.

Mając na uwadze wizję zaprezentowanych powyżej istotnych wyzwań oraz zobowiązań międzynarodowych uznano za najbardziej optymalne, aby opracowana ustawa o odnawialnych źródłach energii określała m.in. zasady i warunki wykonywania wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii, jak również w odniesieniu do wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z biogazu rolniczego lub wytwarzania biogazu rolniczego. Ponadto projekt w sposób kompleksowy winien uregulować mechanizmy i instrumenty wspierające wytwarzanie energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii, wytwarzanie energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z biogazu rolniczego oraz wytwarzanie biogazu rolniczego.

Zasadniczo w celu osiągnięcia ww. celów obligatoryjnych poprzez przepisy przyjęte w projekcie ustawy Polska ma wypełnić obowiązek osiągnięcia celów pośrednich, kształtujących się w poszczególnych latach na poziomie: 9,54% do 2014 r., 10,71% do 2016 r. oraz 12,27% do 2018 r. W ramach realizacji zobowiązań zawartych w dyrektywie 2009/28/WE Rada Ministrów w dniu 6 grudnia 2010 r., przyjęła „Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych”, zwany dalej „KPD”, który został następnie przekazany do Komisji Europejskiej. KPD określa krajowe cele w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych zużyte w sektorze transportowym, sektorze energii elektrycznej, sektorze ogrzewania i chłodzenia w 2020 r. W KPD przyjęto, iż osiągnięcie powyższego celu oparte będzie o dwa filary zasobów dostępnych i możliwych do wykorzystania w Polsce, tj. poprzez wzrost wytwarzania energii elektrycznej z generacji wiatrowej oraz większe wykorzystanie energetyczne biomasy.

Podkreślić jednakże należy, że osiągnięcie tego celu będzie możliwe jedynie pod warunkiem zapewnienia zrównoważonego rozwoju odnawialnych źródeł energii. Rozwój tych źródeł powinien bowiem następować z uwzględnieniem nie tylko zobowiązań Polski w zakresie zapewnienia odpowiedniego udziału energii z OZE w zużyciu energii ogółem, ale także następować z uwzględnieniem uwarunkowań w zakresie ochrony środowiska. Rozwój OZE nie może pociągać za sobą negatywnych skutków dla gospodarki, w tym dla zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego kraju. Powyższe oznacza, że powinien on następować w sposób zapewniający uwzględnienie nie tylko interesów przedsiębiorców działających w sektorze energetyki odnawialnej, ale także innych podmiotów na których rozwój energetyki odnawialnej będzie miał wpływ, w szczególności odbiorców energii, podmiotów prowadzących działalność w sektorze rolnictwa czy też gminy na terenie których powstawać będą odnawialne źródła energii.

Jednocześnie polityka klimatyczno - energetyczna przyjęta we wszystkich krajach Unii Europejskiej jako podstawa rozwoju przemysłu, a w szczególności rozwoju sektora energetycznego, nakłada na państwa członkowskie szereg celów i konkretnych zadań dla jej realizacji. Sytuacja, w której znajduje się Polska jest szczególna ze względu na historycznie uwarunkowaną specyfikę branży energetycznej opartej na paliwach kopalnych.

Stan realizacji poszczególnych zadań niezbędnych do wdrożenia polityki opartej na uwzględnieniu kosztów środowiskowych wysokoemisyjnych gałęzi gospodarki, wymagają systemowych i skoordynowanych działań. Specyfika rozwoju odnawialnych źródeł energii wiąże się więc z koniecznością zintegrowania i zsynchronizowania szeregu działań znajdujących się w sferze zainteresowania wielu organów (w szczególności Ministra

Gospodarki, Ministra Środowiska, Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi). Konieczne jest także określenie szczegółowych działań służących rozwojowi energetyki odnawialnej, w tym dotyczących poszczególnych rodzajów technologii wytwarzania energii elektrycznej i ciepła z odnawialnych źródeł energii.

Do chwili obecnej nie ma w Polsce dedykowanego aktu prawnego rangi ustawowej, który dotyczyłby wyłącznie szeroko pojętej problematyki energetyki odnawialnej. Skala wyzwań wiążących się z rozwojem wykorzystania odnawialnych źródeł energii wskazuje na potrzebę uchwalenia takiej ustawy.

Na uwagę zasługuje fakt, że wśród państw liderów Unii Europejskich w zakresie wykorzystania OZE zdecydowana większość uchwaliła dedykowaną ustawę umożliwiającą zagwarantowanie trwałego rozwoju gospodarki energetycznej opartej o wykorzystanie zasobów OZE w kontekście ochrony klimatu i środowiska, na co wskazuje poniższe zestawienie.

państwo	nazwa regulacji (EN)	nazwa regulacji (oryginalna)	data wejścia w życie
Austria	Federal Act on the Promotion of Electricity Produced from Renewable Energy Sources (Green Electricity Act)	Bundesgesetz, mit dem Neuregelungen auf dem Gebiet der Elektrizitätserzeugung aus Erneuerbaren Energieträgern und auf dem Gebiet der Kraft-Wärme-Kopplung erlassen werden (Ökostromgesetz - ÖSG)	24.08.2002
Cypr	<u>Law No. 33 I 2003 on the Promotion of Renewable Energy and Energy Efficiency</u>	O perí proóthisis kai enthárrinsis tis khrísis ton ananeósimon pigón enérýias kai tis exikonomisis enérýias nómos tou 2003	01.08.2003
Dania	Law on the Promotion of Renewable Energy	Lov om fremme af vedvarende energi	01.01.2009
Finlandia	Act No. 1396 of 30.12.2010 on the Promotion of Renewable Energy Generation	Laki uusiutuville energialáhteillä tuotetun sähköön tuotantotuesta 30.12.2010/1396	01.01.2011
Niemcy	Act on Granting Priority to Renewable Energy Sources (Renewable Energy Sources Act)	Gesetz für den Vorrang Erneuerbarer Energien (Erneuerbare-Energien-Gesetz)	01.01.2009
Litwa	Law of the Republic of Lithuania on Renewable Energy	Lietuvos Respublikos Atsinaujinanciu ištekliu energetikos istatymas (Valstybes žinios, 2011, Nr. 62-2936)	24.05.2011
Słowacja	<u>Act No. 309/2009 Coll. on the Promotion of Renewable Energy Sources and High-efficiency Cogeneration and on Amendments to Certain Acts</u>	<u>Zákon 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov</u>	19.09.2009
Szwecja	Act No. 2003:113 on Electricity Certificates	Lag (2003:113) om elcertifikat	01.05.2003

Źródło: opracowanie własne

Z tego względu jak najszybsze uchwalenie ustawy o odnawialnych źródłach energii stworzy wyjątkową możliwość dostosowania przyjętych w Polsce rozwiązań prawnych do standardów prawodawczych rynku energii odnawialnej obowiązujących w innych wiodących krajach UE. Powyższe umożliwi ponadto skuteczniejszą realizację działań w zakresie energetyki odnawialnej.

Celem projektowanej ustawy jest:

1. zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego i ochrony środowiska, między innymi w wyniku efektywnego wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
2. racjonalne wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, uwzględniające realizację długofalowej polityki rozwoju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej, wypełnienie zobowiązań wynikających z zawartych umów międzynarodowych, oraz podnoszenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej,
3. kształtowanie mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii elektrycznej, ciepła lub chłodu, lub biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnych źródeł energii,
4. wypracowanie optymalnego i zrównoważonego zaopatrzenia odbiorców końcowych w energię elektryczną, ciepło lub chłód, lub w biogaz rolniczy z instalacji odnawialnych źródeł energii,
5. tworzenie nowych miejsc pracy w wyniku przyrostu liczby oddawanych do użytkowania nowych instalacji odnawialnych źródeł energii,
6. zapewnienie wykorzystania na cele energetyczne produktów ubocznych lub pozostałości z rolnictwa oraz przemysłu wykorzystującego surowce rolnicze.

Priorytetowym efektem obowiązywania ustawy o odnawialnych źródłach energii będzie zapewnienie realizacji celów w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł energii wynikających z dokumentów rządowych przyjętych przez Radę Ministrów, tj. Polityki energetycznej Polski do 2030 roku oraz KPD, jak również dalszą koordynację działań organów administracji rządowej w tym obszarze, co pozwoli zapewnić spójność i skuteczność podejmowanych działań. Kolejnym ważnym efektem uchwalenia projektu ustawy o OZE będzie wdrożenie schematu zoptymalizowanych mechanizmów wsparcia dla producentów

energii elektrycznej z OZE lub biogazu rolniczego, ze szczególnym uwzględnieniem generacji rozproszonej opartej o lokalne zasoby OZE.

Ważnym efektem przyjęcia ustawy o odnawialnych źródłach energii będzie wyodrębnienie i usystematyzowanie mechanizmów wsparcia dla energii z OZE zawartych dotychczas w przepisach ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059, oraz z 2013 r., poz. 984 i poz. 1238), zwanej dalej „PE”. Przeniesienie i odpowiednie dostosowanie dotychczasowego systemu wsparcia dla energii z OZE, powinno dotyczyć w pierwszym etapie regulacji ustawowych z zastrzeżeniem przejściowych okresów obowiązywania rozporządzeń umożliwiającym niezakłócone funkcjonowanie mechanizmów wsparcia dla energii z OZE.

Uchwalenie ustawy o odnawialnych źródłach energii może przyczynić się także do ożywienia międzynarodowej współpracy, wymiany doświadczeń oraz badań w kwestiach związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii. Zapewni tym samym lepsze warunki do rozwoju krajowej energetyki odnawialnej.

Należy wyjaśnić, że Komisja Europejska prowadzi działania mające na celu zapewnienie promocji stosowania energii z OZE, które docelowo mają doprowadzić do znacznego zwiększenia ilości energii wytworzonej z OZE, której udział docelowo ma zwiększyć się do poziomu 20% w 2020 r. w bilansie energii finalnej wszystkich państw członkowskich UE. Promocja stosowania energii z OZE stanowi jeden z trwałych i kluczowych priorytetów wyznaczonych w polityce energetycznej UE, a jego realizacja uwzględnia kryteria zrównoważonego rozwoju. Osiągnięcie celów dyrektywy 2009/28/WE winno nastąpić przy zastosowaniu najbardziej efektywnych sposobów wsparcia promocji stosowania energii z OZE. Promocja rozwoju energii z OZE wymaga dobrze funkcjonującego rynku wewnętrznego energii elektrycznej, tak aby ustanowiony system wsparcia dostarczał producentom energii z OZE zachęt inwestycyjnych wystarczających do podjęcia pozytywnej decyzji o budowie nowych mocy wytwórczych wykorzystujących energię z OZE.

Jednocześnie należy podkreślić, iż Komisja Europejska w swoich dokumentach podkreśla, iż systemy wsparcia OZE powinny być efektywne kosztowo i zorientowane na rynek, przy czym proces ten powinien następować stopniowo. W ostatnim Sprawozdaniu KE na temat postępów w dziedzinie energii odnawialnej z dnia 27 marca 2013 r. (COM(2013)175 final), Komisja nawiązuje do przygotowywanych Wytycznych w sprawie systemów wsparcia OZE: „Wytyczne Komisji są konieczne w celu zapewnienia systematycznego i na tyle szybkiego dostosowywania planów wsparcia, aby możliwe było uwzględnienie malejących

kosztów technologii, a także w celu zapewnienia, że reformy umożliwią producentom energii odnawialnej uczestnictwo w rynku energii (np. przejście z taryf gwarantowanych na premie gwarantowane lub limity oraz stosowanie procedur przetargowych dla uniknięcia nadwyżek rekompensat itd.); tego rodzaju interwencje rynkowe powinny korygować niedoskonałości rynku, bez powodowania dodatkowych zakłóceń lub utrzymywania istniejących.”

Powyższy kierunek znalazł odzwierciedlenie w procesie przygotowywania ww. Wytycznych, jak również w trakcie tych spotkań KE podkreślała, że dojrzewanie technologii i ich coraz większy udział w rynku wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła powinno się wiązać z wprowadzaniem rynkowych narzędzi, m.in. poprzez dostosowywanie istniejących systemów wsparcia opartych o formułę „zielonych certyfikatów”, czy FiT na efektywniejsze kosztowo systemy takie jak: FiPremium, aukcyjny lub przetargów. W ocenie KE wykorzystanie przetargów i aukcji jako mechanizm wsparcia OZE jest korzystnym rozwiązaniem umożliwiającym producentom OZE uczestnictwo w rynku energii, ale jednocześnie zdecydowanie zbyt rzadko stosowanym.

W UE kilka państw wykorzystuje bądź wykorzystywało przetargi jako system wsparcia promujący wytwarzanie energii z OZE. Stosowane systemy wsparcia OZE można podzielić na kategorie, w których przetargi:

1. są głównym mechanizmem wsparcia (Holandia);
2. są elementem systemu wsparcia (Francja, Cypr, Węgry, Włochy)
3. zostały stopniowo wstrzymane (Łotwa);
4. przestały być stosowane (Wielka Brytania, Irlandia).

Holandia w sposób szeroki wykorzystuje przetargi do wsparcia OZE. W 2011 wprowadzono system SDE+ (*Subsidieregeling duurzame energieproductie*), wykorzystujący doświadczenia poprzednich mechanizmów wsparcia. Jest to system typu feed-in premium. Wsparcie jest zagwarantowane na okres do 15 lat i stanowi ono różnicę między średnim kosztem energii OZE a średnim kosztem energii konwencjonalnej (oczekiwana cena w nadchodzącym roku). Akceptowalny średni koszt technologii wzrasta w każdej fazie przetargu. Na 2013 r. ustanowiono następujące poziomy:

Faza	I	II	III	IV	V	VI
Elektryczność	€ 0.07 /kWh	€ 0.08 /kWh	€ 0.09 /kWh	€ 0.11 /kWh	€ 0.13 /kWh	€ 0.15 /kWh
Biogaz	€ 0.483 /Nm3	€ 0.552 /Nm3	€ 0.621 /Nm3	€ 0.759 /Nm3	€ 0.897 /Nm3	€ 1.035 /Nm3
Ciepło CHP	€ 19.4 /GJ	€ 22.2 /GJ	€ 25.0 /GJ	€ 30.6 /GJ	€ 36.1 /GJ	€ 41.7 /GJ

W każdej fazie o wsparcie finansowe mogą ubiegać się wszystkie technologie (dla niektórych wprowadzono szczegółowe ograniczenia co do ilości godzin pracy instalacji OZE, mocy zainstalowanej itp.). Wsparcie dla instalacji jest przyznawane do momentu wyczerpania środków (na zasadzie „kto pierwszy ten lepszy”). Dlatego też wiele „droższych technologii” aplikuje o wsparcie już we wczesnych fazach, z obawy o brak uruchomienia końcowych faz (ze względu na wyczerpanie budżetu).

Niewątpliwą wadą systemu holenderskiego jest brak uwzględnienia wykonalności projektu przy przyznawaniu subsydium. W konsekwencji możliwy jest scenariusz, że projekt nie zostanie zrealizowany, a przyznane wcześniej subsydium nie zostanie wykorzystane (nie ma możliwości ponownej alokacji niewykorzystanych subsydiów).

We Francji dominującą rolę odgrywa system feed-in-tariff dla energii wodnej, lądowej energii wiatrowej, fotowoltaiki do 100 kW oraz biomasy i biogazu. Natomiast w przypadku morskiej energii wiatrowej, energetyki wodnej, fotowoltaiki o mocy zainstalowanej powyżej 100 kW oraz instalacji biomasowych o dużej mocy stosowany jest system przetargów w trybie nieregularnym. Pierwszy przetarg na morską energię wiatrową został uruchomiony w lipcu 2011 roku – na podstawie decyzji z kwietnia 2012 roku wybrano 4 projekty o łącznej mocy 2000 MW (zakończenie inwestycji o wartości 7 mld euro jest przewidywane na lata 2015-2018). Na początku 2013 roku ogłoszono przetarg na kolejne 1000 MW.

W przypadku PV podmioty zgłaszające się do przetargu powinny współpracować z certyfikowanymi podwykonawcami i wytwórcami paneli oraz zagwarantować recykling i likwidację elektrowni. Przewidziano dwa rodzaje przetargów:

1. uproszczona procedura (instalacje na budynkach do 250 kW) – aplikanci będą wybrani na podstawie zaoferowanej przez nich ceny energii elektrycznej (wybierani z najniższą proponowaną ceną);

2. pełna procedura (instalacje naziemne oraz na budynkach powyżej 250 kW) – oferowana cena energii elektrycznej ma wagę jedynie 40% finalnej oceny.

Cypr wspiera OZE poprzez wykorzystanie subsydiów i systemu feed-in Premium. Ponadto w 2012 roku uruchomiono przetarg dla instalacji PV > 151 kW. Proces ten odbywa się poprzez powołany w tym celu specjalny fundusz dla OZE i efektywności energetycznej, który ma na celu przyznanie wsparcia dla 50 MW w 2012 roku. Zwycięzcy przetargów sprzedają energię po cenie rynkowej i dodatkowo otrzymują bonus, przyznany w trakcie przetargu (max. € 0.21 za kWh) na 20 lat. Wybór zwycięzców przetargu odbywa się w czterech krokach:

1. odrzucenie ofert przewyższających maksymalny poziom bonusu;
2. informowanie wszystkich oferentów o najniższej złożonej ofercie;
3. oferenci mogą złożyć swoją ostateczną ofertę;
4. tworzenie finałowego rankingu na podstawie zaproponowanej ceny.

W sytuacji gdy najniższa zaproponowana cena jest „niebezpiecznie” niska, sprawdzana jest ekonomiczna wykonalność projektu (istnieje możliwość jego odrzucenia). Zwycięzcy powinni zrealizować projekt w ciągu 8 (≥ 3 MW) lub 12 miesięcy od podpisania umowy z Funduszem i odbiorcą energii.

W wyniku rozstrzygnięcia przetargu, wybrano 23 projekty o łącznej mocy 50 MW, które powinny generować ok. 80 GWh energii elektrycznej rocznie. Przetarg cieszył się dużym zainteresowaniem (121 inwestorów i 2150 ofert) i w efekcie średnia cena przetargu ukształtowała się na poziomie €0.0866/kWh. Według szacunków niska cena przetargu pozwoli zaoszczędzić 43.76%, lub €5.8 milionów rocznie.

W przypadku Węgier w 2005 roku ogłoszono przetarg na instalacje energetyki wiatrowej na lądzie, w którym aplikowano na łączną moc 1400 MW. W związku z założeniami systemu wsparcia oraz ograniczeniami sieci, Urząd Energetyki ustalił górny limit na poziomie 330 MW, a prawa do mocy zostały rozdzielone proporcjonalnie. Przetarg ten był bardzo negatywnie oceniany ze względu na brak transparentności, brak jasnych kryteriów przydziału mocy. W efekcie do końca 2011 zainstalowano jednak 325 MW. Kolejny przetarg na 410 MW (już z odpowiednio przygotowaną dokumentacją) został ogłoszony w 2009 roku, jednak ze względów politycznych został wstrzymany w 2010 roku. Przetarg ten jest niezbędny do realizacji celu Krajowego Planu Działań w tym zakresie (750 MW), gdyż prawo węgierskie dopuszcza przetarg jako jedyną możliwość budowy nowych mocy w lądowej energetyce wiatrowej. W konsekwencji na rynku węgierskim panuje duża niepewność w zakresie przyszłości energetyki wiatrowej.

W ramach systemu wsparcia we Włoszech wykorzystywane są FiT, FiP oraz przetargi. Do udziału w przetargach są uprawnione wszystkie technologie poza PV (wiatr >5 MW, geotermia >20 MW, biogaz >5 MW, hydro >10 MW, biomasa >5 MW). Dla każdej technologii są wyznaczone maksymalne poziomy wsparcia za 1 MWh (np. wiatrowa energetyka lądowa – € 127). W trakcie przetargów uruchamianych co roku aplikanci oferują możliwą redukcję maksymalnego poziomu wsparcia dla danej technologii – dopuszczona jest redukcja w przedziale 2-30%. Zwycięzcy przetargu (wybierane najniższe oferty aż do osiągnięcia określonej ilości mocy) mają określony czas na realizację inwestycji (od 16 do 40 miesięcy) i otrzymują wsparcie w zależności od technologii na 20-30 lat.

Z tych wszystkich względów niezwykle istotne jest wdrożenie ustawą o odnawialnych źródłach energii wypracowanych zoptymalizowanych mechanizmów wsparcia wytwarzania energii elektrycznej z OZE i zaakceptowanych przez Międzyresortowy Zespół ds. realizacji Polityki energetycznej Polski do 2030 r. Z kolei wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, umożliwi stosowanie do biopłynów przepisów dotyczących kryteriów zrównoważonego rozwoju dla biokomponentów i biopaliw ciekłych,

Wykorzystując efekt synergii działań organów administracji rządowej, samorządowej oraz organizacji pozarządowych ustawa o odnawialnych źródłach energii może stać się platformą współpracy oraz siłą napędową wymiany doświadczeń, a także podejmowania badań w kwestiach związanych z rozwojem wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Skoordynowanie ww. działań pozwoli bowiem na jeszcze lepszy i zrównoważony rozwój OZE.

2. Wskazanie różnic pomiędzy dotychczasowym i projektowanym stanem organizacyjnym

Na podstawie reguł wypracowanych w ustawie – Prawo energetyczne do projektu ustawy przeniesiono przepisy dotyczące wydawania gwarancji pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii, opracowania i realizacji krajowego planu działania w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz monitorowania rynku energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii, biogazu rolniczego, a także rynku biokomponentów, paliw ciekłych i biopaliw ciekłych stosowanych w transporcie, certyfikowania instalatorów mikroinstalacji i małych instalacji oraz akredytowania organizatorów szkoleń, a także współpracy międzynarodowej w zakresie wspólnych

projektów energetycznych oraz współpracy międzynarodowej w zakresie odnawialnych źródeł energii.

2.1. Najważniejsze mechanizmy wsparcia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz wytwarzania biogazu rolniczego zawarte w przepisach PE

Od dnia 1 października 2005 r. funkcjonuje w Polsce system wsparcia wytwarzania energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii. System ten polega na wydawaniu świadectw pochodzenia i świadectw pochodzenia biogazu rolniczego, określanych potocznie jako zielone i brązowe certyfikaty. Mechanizm kształtowania cen praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia, jest mechanizmem rynkowym sprzyjającym rozwojowi konkurencji na rynku energetyki odnawialnej. Rozdzielając świadectwa pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w źródłach odnawialnych od energii fizycznej, umożliwiono obrót na giełdzie prawami majątkowymi wynikającymi z tych świadectw.

Zgodnie art. 3 pkt 20 ustawy – Prawo energetyczne (PE) pod pojęciem odnawialnego źródła energii należy rozumieć źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Ponadto rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 października 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii (Dz. U. z 2012 r. poz. 1229 oraz z 2013 r. poz. 1362) w § 6 wskazuje, że do energii wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii zalicza się, niezależnie od mocy tego źródła:

- 1) energię elektryczną lub ciepło pochodzące w szczególności:
 - a) z elektrowni wodnych oraz z elektrowni wiatrowych,
 - b) ze źródeł wytwarzających energię z biomasy oraz biogazu,
 - c) ze słonecznych ogniw fotowoltaicznych oraz kolektorów do produkcji ciepła,
 - d) ze źródeł geotermalnych;

2) część energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów komunalnych, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 44 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, z późn. zm.).

Na marginesie należy wyjaśnić, iż duże elektrownie wodne, mimo że są zaliczane do odnawialnych źródeł energii, na tyle potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco ingerują w środowisko, że nie we wszystkich państwach UE uznawane są za ekologiczne. Krajowy system wsparcia źródeł odnawialnych nie wprowadził w tym zakresie żadnego rozróżnienia. Zatem obecnie z systemu wsparcia mogą korzystać zarówno małe, średnie, jak i duże elektrownie wodne.

2.1.1. Świadcstwo pochodzenia energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii

Zgodnie z art. 9e ust. 1 PE potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii jest świadectwo pochodzenia tej energii, zwane dalej "świadectwem pochodzenia". Dalsze przepisy tego artykułu wskazują w szczególności, że świadectwa pochodzenia wydaje Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE) w trybie i na zasadach ściśle tam określonych. Ze świadectwa pochodzenia wynikają prawa majątkowe, które są zbywalne i stanowią towar giełdowy, o którym mowa w art. 2 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 48, poz. 284, z późn. zm.). Rejestr świadectw pochodzenia prowadzi podmiot prowadzący giełdę towarową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi - organizujący obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia.

Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa pochodzenia powstają z chwilą zapisania świadectwa po raz pierwszy na koncie ewidencyjnym w rejestrze świadectw pochodzenia i przysługują osobie będącej posiadaczem tego konta. Zapisywanie świadectwa pochodzenia w ww. rejestrze następuje na podstawie informacji o wydanych i umorzonych świadectwach pochodzenia przekazanych podmiotowi prowadzącemu rejestr przez Prezesa URE. Przeniesienie praw majątkowych wynikających ze świadectwa pochodzenia następuje z chwilą dokonania odpowiedniego zapisu w rejestrze świadectw pochodzenia.

2.1.2. Świadcstwo pochodzenia biogazu rolniczego

Odrębnie w art. 9o PE uregulowane zostało wydawanie świadectwo pochodzenia biogazu, które stanowi potwierdzenie wytworzenia biogazu rolniczego oraz wprowadzenia go do sieci dystrybucyjnej gazowej. Zatem, aby wytwórca biogazu rolniczego mógł otrzymać takie świadectwo, muszą zostać zrealizowane kumulatywnie obie przesłanki, tj. musi nastąpić wytworzenie biogazu i musi on zostać wprowadzony do sieci. Wówczas właściwy operator systemu dystrybucyjnego gazowego potwierdzi ilość biogazu wprowadzonego do jego sieci.

Szczegółowe informacje, w tym parametry jakościowe biogazu rolniczego wprowadzonego do sieci dystrybucyjnej gazowej, wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości wytwarzanego biogazu rolniczego oraz sposób przeliczania ilości wytworzonego biogazu rolniczego na ekwiwalentną ilość energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 24 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku potwierdzania danych dotyczących wytwarzanego biogazu rolniczego wprowadzonego do sieci dystrybucyjnej gazowej (Dz. U. Nr 187, poz. 1117).

Zgodnie z regulacją zawartą w art. 9a ust. 1 PE zakres podmiotów zobowiązanych do przedłożenia i umorzenia świadectw pochodzenia wymieniony został w art. 9e ust. 1a PE. Wypełnienie tego obowiązku może nastąpić również poprzez uiszczenie opłaty zastępczej (art. 9a ust. 1 pkt 2 PE) lub realizacja obowiązku w części poprzez świadectwa pochodzenia i w części poprzez uiszczenie opłaty zastępczej. Jednakże niewypełnienie tego obowiązku w jednej z dwu wskazanych powyżej form powoduje sankcję w postaci wymierzenia kary pieniężnej przez organ regulacyjny – Prezesa Urzędu regulacji Energetyki (Prezesa URE).

2.1.3. Obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia

Aby świadectwo pochodzenia i świadectwo pochodzenia biogazu miało wartość handlową, ustawodawca w art. 9a PE, zobligował odbiorcę przemysłowego, przedsiębiorstwo energetyczne, odbiorcę końcowego oraz towarowy dom maklerski lub dom maklerski za zasadach i w zakresie określonym w art. 9a ust. 1a i ust. 9, do uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectw pochodzenia, o których mowa w art. 9e ust. 1 PE lub w art. 9o ust. 1 PE, wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej w źródłach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zlokalizowanych w wyłącznej strefie ekonomicznej lub

uiszczenia opłaty zastępczej, w sposób i w terminie określonym w art. 9a ust. 2i ust. 5. Udział ilościowy sumy energii elektrycznej wynikającej ze świadectw pochodzenia, które zobowiązany podmiot przedstawia do umorzenia, lub z uiszczonej przez ten podmiot opłaty zastępczej, w wykonanej całkowitej rocznej sprzedaży energii elektrycznej lub zakupie energii elektrycznej, został określony w § 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 października 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii.

Zgodnie z regulacją zawartą w art. 9a ust. 1 PE zakres podmiotów zobowiązanych do przedłożenia i umorzenia świadectw pochodzenia wymieniony został w art. 9e ust. 1a PE. Wypełnienie tego obowiązku może nastąpić również poprzez uiszczenie opłaty zastępczej (art. 9a ust. 1 pkt 2 PE) lub realizacja obowiązku w części poprzez świadectwa pochodzenia i w części poprzez uiszczenie opłaty zastępczej. Jednakże niewypełnienie tego obowiązku w jednej z dwu wskazanych powyżej form powoduje sankcję w postaci wymierzenia kary pieniężnej przez organ regulacyjny – Prezesa Urzędu regulacji Energetyki (Prezesa URE).

Aktualne ceny giełdowe świadectw pochodzenia można ustalić na podstawie ich notowań prowadzonych za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii S.A. Wysokość jednostkowej opłaty zastępczej, zgodnie z art. 9a ust. 2 PE wynosi 240 zł/MWh i na podstawie ust. 3 i 4 wspomnianego artykułu jest ona waloryzowana i ogłaszana przez Prezesa URE do dnia 31 marca każdego roku kalendarzowego. Zgodnie z opublikowaną na stronie internetowej URE Informacją Prezesa URE z dnia 26 lutego 2013 r. (nr 3/2012) w sprawie zwaloryzowanej jednostkowej opłaty zastępczej jaką należy stosować w celu obliczenia opłaty zastępczej przy realizacji obowiązku za 2013 r., jednostkowa opłata zastępcza w 2013 r. wynosi 297,35 zł/MWh.

2.1.4. Obowiązek zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii

Kolejnym elementem mającym wpływ na sumaryczny przychód przedsiębiorcy wytwarzającego energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii jest cena zakupu tej energii elektrycznej przez tzw. sprzedawcę z urzędu. Przepis art. 9a ust. 6 PE stanowi, że sprzedawca z urzędu jest zobowiązany do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w

odnawialnych źródeł energii przyłączonych do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej znajdującej się na terenie obejmującym obszar działania tego sprzedawcy, oferowanej przez przedsiębiorstwo energetyczne, które uzyskało koncesję na jej wytwarzanie lub zostało wpisane do rejestru przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się wytwarzaniem biogazu rolniczego (art. 9p ust. 1 PE). Zakup ten odbywa się po średniej cenie sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym. Zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 18, lit. b PE, cenę tę ustala Prezes URE do dnia 31 marca każdego roku kalendarzowego. Zgodnie z Informacją Prezesa URE z dnia 28 marca 2013 r. (nr 8/2013) w sprawie średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym za rok 2012, opublikowanej na stronie internetowej URE, średnia cena sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym osiągnęła w 2012 r. poziom 201,36 zł/MWh.

2.1.5. Rozwiązania promujące rozwój tzw. energetyki prosumenckiej

PE zawiera rozwiązania promujące rozwój tzw. energetyki prosumenckiej, która polega na zużywaniu wytwarzanej energii elektrycznej z OZE na potrzeby własne i sprzedawaniu jej nadwyżek do sieci elektroenergetycznej. Zgodnie z art. 9u PE, wytwarzanie energii elektrycznej w mikroinstalacji przez osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, a także sprzedaż tej energii przez tę osobę, nie jest działalnością gospodarczą. Ponadto, art. 9v PE określa, iż energię elektryczną wytworzoną w mikroinstalacji przyłączonej do sieci dystrybucyjnej znajdującej się na terenie obejmującym obszar działania sprzedawcy z urzędu i oferowaną do sprzedaży przez osobę, o której mowa w art. 9u PE, jest zobowiązany zakupić ten sprzedawca. Zakup tej energii odbywa się po cenie równej 80% średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym, która jest ustalana przez Prezesa URE zgodnie z art. 23 ust 2 pkt 18 lit b PE.

2.1.6. Dodatkowe zachęty rozwoju odnawialnych źródeł energii

Dodatkowymi zachętami dla rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii są:

- obniżenie o 50% rzeczywistych kosztów przyłączenia do sieci dla OZE do 5 MW,
- obowiązek zapewnienia przez operatora systemu elektroenergetycznego pierwszeństwa w świadczeniu usług przesyłania energii elektrycznej z OZE,

- zwolnienie przedsiębiorstw energetycznych wytwarzających energię elektryczną w odnawialnych źródłach energii o mocy poniżej 5 MW z opłat za udzielenie koncesji oraz opłat związanych z uzyskaniem i rejestracją świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej w OZE.

Bardzo istotnym elementem wsparcia energii odnawialnej jest także zwolnienie od podatku akcyzowego energii wytworzonej w OZE.

2.2. Najważniejsze mechanizmy wsparcia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego zawarte w projekcie ustawy

Przed przedstawieniem najważniejszych mechanizmów wsparcia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego zawarte w projekcie ustawy, należy wyraźnie podkreślić, że ich obowiązywanie wiąże się ściśle z terminem wejścia w życie rozdziału 4 projektowanej ustawy. Zatem do dnia wejścia w życie ww. zoptymalizowanych mechanizmów wsparcia określonych w rozdziale 4, obowiązywać będą dotychczasowe przepisy odnoszące się do mechanizmów wsparcia wytwórców OZE zawarte w ustawie - Prawo energetyczne.

2.2.1. Sprzedawca zobowiązany

Zgodnie z przepisem art. 9a ust. 6 PE sprzedawca z urzędu jest zobowiązany do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii przyłączonych do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej znajdującej się na terenie obejmującym obszar działania tego sprzedawcy, oferowanej przez przedsiębiorstwo energetyczne, które uzyskało koncesję na jej wytwarzanie lub zostało wpisane do rejestru przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się wytwarzaniem biogazu rolniczego (art. 9p ust. 1 PE). Zakup ten odbywa się po średniej cenie sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym.

Z kolei wyłanianie sprzedawców z urzędu reguluje art. 9i PE. Sprzedawców z urzędu miał wyłaniać Prezes URE w drodze przetargu. Organ ten jest odpowiedzialny za ogłoszenie, organizację i przeprowadzenie przetargu. Ogłoszenie o przetargu Prezes URE publikowane jest w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki. W sytuacji, gdy żaden z uczestników nie spełni warunków uczestnictwa w przetargu lub do przetargu nie przystąpiło żadne przedsiębiorstwo energetyczne, Prezes URE ma obowiązek wyznaczyć sprzedawcę z urzędu

w drodze decyzji na okres 12 miesięcy. W praktyce Prezes URE nie zorganizował żadnego przetargu, a sprzedawców z urzędu dla poszczególnych obszarów RP Prezes URE wyznaczał w drodze decyzji administracyjnych.

Wychodząc naprzeciw powyższej sytuacji, w projekcie ustawy zaproponowano nieco odmienną regulację. Po pierwsze zastąpiono określenie sprzedawcy z urzędu określeniem „sprzedawcy zobowiązanego”. Po drugie przewidziano inne kryteria wyłonienia tego sprzedawcy. Mając na względzie zupełną nieskuteczność trybu przetargowego przyjęto, że sprzedawca zobowiązany wyznaczany będzie z urzędu, w drodze decyzji. Wyznaczy go, Prezes URE spośród sprzedawców energii elektrycznej o największym wolumenie jej sprzedaży w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia tego roku, odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej danego operatora na obszarze działania tego operatora. Wyznaczenie sprzedawcy zobowiązanego następować będzie corocznie w terminie do dnia 31 października każdego roku na rok następny. Aby umożliwić nieprzerwaną realizację zadań zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, ewentualne wniesienie odwołania od decyzji Prezesa URE nie wpłynie na nałożone obowiązki zakupu energii elektrycznej. Zasady i tryb zakupu tej energii określono w art. 41 ust. 1, art. 42 ust. 1 i art. 93 ust. 1- 3 i 5-7 projektu ustawy.

W projekcie ustawy uregulowano ponadto sytuację, w której operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz właściwy operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego nie przekażą Prezesowi URE informacji koniecznych do wyznaczenia sprzedawcy zobowiązanego. Wówczas sprzedawcę zobowiązanego wskaże Prezes URE, który realizować będzie obowiązki sprzedawcy zobowiązanego w imieniu własnym, jednak na koszt właściwych operatorów poszczególnych systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych lub operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

2.2.2. Mechanizmy przeciwdziałania nadpodaży świadectw pochodzenia

W latach 2008 – 2010 wzrost obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii był wystarczający, aby uniknąć nadpodaży świadectw pochodzenia. Sytuacja zmieniła się w 2011 r., kiedy to wysokość obowiązku utrzymana była na poziomie z 2010 r. Dynamiczny wzrost produkcji energii elektrycznej z OZE spowodował, iż jej wartość zrównała się z wysokością obowiązku. Przełom nastąpił w 2012 r., gdyż nadal następował

wzrost produkcji energii elektrycznej z OZE a obowiązek OZE pozostawał na poziomie z lat 2010-2011, czyli 10,4%.

Występowanie nadwyżki ilości świadectw pochodzenia, wynika przede wszystkim z szybszego tempa rozwoju odnawialnych źródeł energii w Polsce niż zakładano w Krajowym planie działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych. Do raptownego zwiększenia wolumenu produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w największym stopniu przyczyniły się instalacje spalania wielopaliwowego, które w ostatnich latach zanotowały najwyższy wzrost (co związane jest niskimi nakładami niezbędnymi do uruchomienia tego typu wytwarzania oraz z wysokimi przychodami uzyskiwanymi z tego tytułu). Technologia, która w ostatnich dwóch latach miała również istotny wpływ na duży wzrost wolumenu świadectw pochodzenia była energetyka wiatrowa, której moc zainstalowana zwiększyła się w 2012 r. o 880 MW.

Kolejną niekorzystną sytuacją wpływającą negatywnie na rynek świadectw pochodzenia było wypełnianie obowiązku przez podmioty do tego zobligowane poprzez uiszczanie opłaty zastępczej, nawet w sytuacji, gdy cena świadectw była znacząco niższa niż wysokość opłaty zastępczej. Powyższe spowodowało dodatkową kumulację świadectw pochodzenia oraz jeszcze bardziej pogłębiło spadek ich cen.

Mając na uwadze potrzebę ustanowienia skutecznych instrumentów, które pozwolą na zmniejszenie podaży świadectw pochodzenia w projekcie ustawy wprowadzono ograniczenie ilości świadectw pochodzenia wydawanych za energię elektryczną wytworzoną w technologii spalania wielopaliwowego, oprócz dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego, o 50 %, czyli współczynnik 0,5. Ograniczenie to ma obowiązywać od dnia wejścia w życie rozdziału 4 projektu ustawy do dnia 31 grudnia 2020 r. (art. 44 ust. 7).

W projekcie przewiduje się ponadto, że minister właściwy do spraw gospodarki określi w terminie do dnia 30 czerwca 2020 r. wysokość współczynnika korygującego przysługującego świadectwu pochodzenia dla energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej w instalacji spalania wielopaliwowego, z wyłączeniem energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wytworzonej w dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego, który będzie obowiązywał od dnia 1 stycznia 2021 r. (art. 44 ust. 8).

Kolejnym mechanizmem optymalizującym wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii jest określenie maksymalnego wolumenu energii elektrycznej, która objęta będzie systemem wsparcia. W tym zakresie wytwórca wykorzystujący do wytwarzania energii elektrycznej biomasę, biopłynny, biogaz lub biogaz rolniczy w instalacji

spalania wielopaliwowego, w tym w dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego, może uzyskać świadectwo pochodzenia potwierdzające wytworzenie energii elektrycznej w danym roku wyłącznie w ilości stanowiącej średnią ilość energii elektrycznej wytworzonej przez tego wytwórcę w latach 2011-2013, a w przypadku gdy okres wykonywania przez wytwórcę działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej rozpoczął się po dniu 31 grudnia 2013 r. – w okresie wykonywania przez wytwórcę tej działalności (art. 44 ust. 5).

Ponadto w projekcie uregulowano likwidację mechanizmów wsparcia dla elektrowni wodnych o zainstalowanej mocy elektrycznej powyżej 5 MW, które wytworzyły po raz pierwszy energię elektryczną przed wejściem w życie projektu ustawy (art. 44 ust. 9).

Kolejnym instrumentem mającym przeciwdziałać nadpodaży świadectw pochodzenia jest wprowadzenie braku możliwości wypełniania obowiązku poprzez uiszczenie opłaty zastępczej w sytuacji, gdy średnia ważona cena świadectw pochodzenia na TGE S.A. znajduje się poniżej 75% wartości opłaty zastępczej przez okres co najmniej 3 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o umorzenie świadectw pochodzenia.

Zgodnie z art. 47 ust. 2 średnią ważoną cenę świadectw pochodzenia (z trzech ostatnich miesięcy) sprawdza się na dzień poprzedzający wykonanie obowiązku przedstawienia świadectw umorzenia lub uiszczenia opłaty zastępczej. Określenie przez podmiot zobowiązany czy nie zachodzi ww. przesłanka powodująca zakaz realizacji obowiązku poprzez uiszczenie opłaty zastępczej dokonuje się za każdym razem w dniu poprzedzającym realizację tego obowiązku.

2.2.3. Podstawa kalkulacji kosztów uzasadnionych cen ustalanych w taryfach przedsiębiorstw realizujących obowiązki uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia

Na uwagę zasługuje przepis zawarty w art. 58 projektu ustawy, który wyraźnie wskazuje co stanowi podstawę kalkulacji kosztów uzasadnionych cen ustalanych w taryfach przedsiębiorstw realizujących obowiązki uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia. Zgodnie z tym przepisem koszty uzasadnione uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia uwzględnia się w kalkulacji cen ustalanych w taryfach przedsiębiorstw realizujących te obowiązki, przyjmując, że każda jednostka energii elektrycznej sprzedawana przez dane przedsiębiorstwo energetyczne odbiorcom końcowym jest w tej samej wysokości obciążona tymi kosztami. Kosztami uzasadnionymi uwzględnianymi w taryfach są koszty uzyskania świadectw pochodzenia, jednakże nie wyższe niż koszty będące iloczynem ilości energii

elektrycznej wynikającej ze świadectw pochodzenia, które przedsiębiorstwo energetyczne planuje przedstawić do umorzenia w pierwszym roku stosowania taryfy [w MWh] oraz jednostkowej opłaty zastępczej obowiązującej w roku sporządzenia taryfy [w zł/MWh]. Powyższy przepis oznacza, iż do podstawy uzasadnionych kosztów w taryfach uwzględnia się koszty realizacji ww. obowiązku poprzez uiszczenie opłaty zastępczej. Przedstawiona zasada jest to zasadnicza zmiana stanowiąca dodatkową zachętę zakupu świadectw pochodzenia.

2.2.4. Uproszczenie zasad wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego

Celem uproszczenia i ograniczenia dotychczasowych procedur koncesyjnych wyłącznie do wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacjach przemysłowych, zaproponowano aby działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii w małej instalacji wymagała jedynie wpisu do rejestru wytwórców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji. Wpis ten został określony w projekcie ustawy jako „rejestr wytwórców energii w małej instalacji”. Rejestr prowadzić będzie Prezes URE. Wpis do omawianego rejestru dokonywany będzie na podstawie pisemnego wniosku wytwórcy, przy czym rejestr ten będzie jawny i prowadzony w systemie informatycznym (art. 8 projektu ustawy).

Wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji zostanie zobligowany do posiadania dokumentu potwierdzającego m.in. tytuł prawny do obiektów budowlanych, w których będzie wykonywana działalność gospodarcza, a także tytułu prawnego do małej instalacji. Dokumentem niezbędnym do dokonania wpisu będzie załączenie do wniosku dokumentu potwierdzającego przyłączenie małej instalacji do sieci, spełnianie wymagań zawartych w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, sanitarnych i o ochronie środowiska. Wytwórca przekazywać będzie bezpośrednio Prezesowi URE sprawozdanie półroczne dotyczące prowadzonej działalności gospodarczej, którego wzór określi w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw Gospodarki (art. 9 ust. 2 projektu ustawy).

W projekcie ustawy ustalono szczegółowo tryb i przesłanki odmowy wpisu do rejestru wytwórców energii w małej instalacji. Zasadą jest, że odmowa wpisu, a także zakaz wykonywania przedmiotowej działalności, następuje w drodze decyzji Prezesa URE. Przesłanki odmowy wpisu w zakresie wytwórców energii w małej instalacji są enumeratywnie wskazane w art. 13 projektu ustawy, zaś zakaz wykonywania działalności

następuje w przypadku zdarzeń określonych w art. 14 tego projektu. Po wykreśleniu z rejestru ponowny wpis możliwy jest po upływie 3 lat od dnia wydania ww. decyzji o zakazie wykonywania działalności.

Na szczególną uwagę zasługują przepisy art. 17 projektu, w których uregulowano podstawę prawną postępowań prowadzonych przez Prezesa URE. Postępowanie odwoławcze prowadzone jest przez Sąd Okręgowy w Warszawie - sąd ochrony konkurencji i konsumentów, w oparciu przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.) o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji energetyki.

Ponadto zgodnie z art. 18 projektu ustawy, sprawach dotyczących wykonywania działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji i w małej instalacji, w zakresie nieuregulowanym w rozdziale drugim projektu ustawy, stosuje się przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

2.2.5. Zasady monitorowania i ustalenia średniej ważonej ceny, po jakiej zbywane są prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia

Dla potrzeb realizacji obowiązku przedkładania i umarzania Prezesowi URE świadectw pochodzenia w przypadkach, w których jego realizacja nie może następować poprzez uiszczenie opłaty zastępczej, podmiot prowadzący giełdę towarową w rozumieniu ustawy o giełdach towarowych lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 r. Nr 211, poz. 1384, z późn. zm.) i organizujący obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia, monitoruje ceny, po jakiej zbywane są na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia. Jak wyjaśniono w pkt 2.2.2. uzasadnienia, mechanizm ten unienmożliwia realizację ww. obowiązku poprzez uiszczenie opłaty zastępczej w sytuacji, gdy średnia ważona cena świadectw pochodzenia na TGE S.A. znajduje się poniżej 75% wartości opłaty zastępczej przez okres co najmniej 3 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o umorzenie świadectw pochodzenia.

Średnią ważoną cenę świadectw pochodzenia oblicza się według wzoru zawartego w art. 47 ust. 3 projektu ustawy. Zgodnie projektem ustawy (art. 47 ust. 4) podmiotem obliczającym średnią ważoną ceny świadectw pochodzenia będzie podmiot prowadzący giełdę towarową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych

lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 r. Nr 211, poz. 1384, z późn. zm.). W projekcie ustawy przyjęto, iż średnia ważona cena świadectw pochodzenia będzie publikowana stronie internetowej ww. podmiotu w każdym dniu obrotu praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia, niezwłocznie po zamknięciu obrotu prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia w tym dniu i upublicznieniu jego wyników (art. 47 ust. 4). Zgodnie z art. 47 ust. 2 średnią ważoną cenę świadectw pochodzenia (z trzech ostatnich miesięcy) sprawdza się na dzień poprzedzający wykonanie obowiązku przedstawienia świadectw umorzenia lub uiszczenia opłaty zastępczej. Określenie przez podmiot zobowiązany czy nie zachodzi ww. przesłanka powodująca zakaz realizacji obowiązku poprzez uiszczenie opłaty zastępczej dokonuje się za każdym razem w dniu poprzedzającym realizację tego obowiązku.

2.2.6. Brak wprowadzenia instrumentów określających termin ważności świadectw pochodzenia

Wprowadzenie terminu ważności świadectw pochodzenia wymagałoby wprowadzenia szeregu instrumentów związanych z ich rejestrowaniem, monitorowaniem oraz weryfikacją. Dodatkowo, ograniczenie czasowe ważności świadectwa pochodzenia, mogłoby doprowadzić do zaburzenia naturalnych mechanizmów rynkowych, w tym zagrożenie działaniami spekulacyjnymi. Ponadto, mechanizm wsparcia oparty na świadectwach pochodzenia będzie stopniowo wygaszany, aż do jego całkowitego wycofania. Biorąc pod uwagę powyższe, terminowe ograniczenie ważności świadectw pochodzenia stanowiłoby dodatkowy czynnik niepewności dla wytwórców energii elektrycznej z OZE, a wprowadzanie dodatkowych obowiązków administracyjnych związanych z obrotem świadectwami pochodzenia - niepotrzebną nadregulację.

2.2.7. Zamrożenie wartości jednostkowej opłaty zastępczej.

W celu wyeliminowania możliwości wystąpienia nadwsparcia w systemie świadectw pochodzenia w projekcie ustawy ustalono, iż wartość jednostkowej opłaty zastępczej nie będzie podlegała waloryzacji i zostanie ustalona na poziomie z 2013 r. wynoszącym 297,35 złotych za 1 MWh (art. 56).

2.2.8. Waloryzacja taryfy przydzielanej w ramach aukcji o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług (inflacja)

Projekt ustawy zakłada, że cena zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, podana w ofertach uczestników aukcji, którzy wygrali aukcję, podlegać będzie corocznej waloryzacji średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem z poprzedniego roku kalendarzowego, określonym w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Jak wskazano w OSR, iż takie rozwiązanie będzie dużo mniej kosztowne przez okres pierwszych 6 lat wytwarzania energii, to po tym czasie zwaloryzowana taryfa przekroczy poziom taryfy stałej, która nie podlegałaby waloryzacji.

2.2.9. System aukcyjny

Projektodawca, wychodząc naprzeciw rekomendacjom Komisji Europejskiej (zawartych w dokumencie „European Commission guidance for the design of renewables support schemes” SWD (2013) 439), zaproponował w niniejszym projekcie ustawy nowy system wsparcia dla odnawialnych źródeł energii oparty na mechanizmie aukcyjnym. Celem wprowadzenia systemu aukcyjnego jest osiągnięcie nałożonych na Polskę zobowiązań w zakresie wytworzenia określonego wolumenu energii ze źródeł odnawialnych w sposób najbardziej efektywny kosztowo.

Odpowiednia konstrukcja systemu umożliwi pełną konkurencję wszystkich technologii OZE, co w konsekwencji doprowadzi do rozwoju nowych, najbardziej efektywnych kosztowo instalacji oraz uniemożliwi występowanie nadwsparcia, co miało miejsce w ramach dotychczas funkcjonującego mechanizmu w formule tzw. zielonych certyfikatów.

Realizując ww. zalecenia Komisji Europejskiej, Projektodawca uwzględnił w architekturze nowego mechanizmu szereg elementów mających na celu optymalne wykorzystanie zalet metody aukcyjnej przy jednoczesnym zminimalizowaniu potencjalnych zagrożeń. Do najważniejszych elementów nowego systemu, które wychodzą naprzeciw postulatom Komisji Europejskiej należy zaliczyć:

- pełną transparentność procesu aukcyjnego,
- fazę prekwalfikacji projektów, a także system kaucji i kar mający na celu zapobieganie zagrożeniu nie zrealizowania inwestycji,

- umożliwienie powstawania rozproszonych źródeł energii poprzez wprowadzenie aukcji dedykowanych instalacjom do 1 MWe.

Ponadto, w celu optymalizacji systemu wsparcia (tak pod względem kosztowym, jak również odnośnie struktury wytwarzania energii elektrycznej z OZE) enumeratywnie wskazano katalog wytwórców energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wyłączonych z możliwości udziału w aukcjach. Są to wytwórcy energii elektrycznej w:

- 1) instalacjach spalania wielopaliwowego, z wyłączeniem dedykowanych instalacji spalania wielopaliwowego,
- 2) elektrowniach wodnych o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej powyżej 5 MW,
- 3) instalacjach odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej powyżej 50 MW wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii biomasę, z wyłączeniem instalacji odnawialnych źródeł energii wykorzystujących do wytwarzania tej energii elektrycznej biomasę spalaną w wysokosprawnej kogeneracji – o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu do 150 MW_t.

Szczegółową informacją dotyczącą aukcji będzie ogłaszane przez ministra właściwego do spraw gospodarki w terminie do dnia 30 listopada każdego roku kalendarzowego obwieszenie. W przedmiotowym akcie normatywnym wskazana zostanie maksymalna ilość i wartość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej z biogazu rolniczego, będącej przedmiotem aukcji, tj. która może zostać zakupiona w drodze aukcji w następnym roku kalendarzowym. Przedmiotowy wolumen i wartość energii elektrycznej dotyczyć będzie wytwórców, którzy złożyli deklarację o przystąpieniu do aukcji w istniejących instalacjach odnawialnego źródła energii oraz instalacji odnawialnego źródła energii zmodernizowanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Odrębnie określona zostanie maksymalna ilość i wartość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, która będzie wytworzona po raz pierwszy po dniu zamknięcia aukcji. Ilość i wartość energii elektrycznej dotyczyć będzie zatem odrębnej aukcji dla wytwórców energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii albo instalacjach odnawialnego źródła energii zmodernizowanych po dniu wejścia w życie ustawy.

Aukcje będą przeprowadzane co najmniej raz w roku. Informacje dotyczące aukcji ogłasza, organizuje i przeprowadza Prezes URE. W szczególności Prezes URE wskaże, iż przedmiotem aukcji jest zakup energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej z biogazu rolniczego. Prezes URE przeprowadzi aukcję oddzielnie na zakup energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu

rolniczego, wytworzonej wg podziału wskazanego w omówionym powyżej obwieszczeniu ogłaszanym przez Ministra Gospodarki. Aukcje przeprowadzone zostaną oddzielnie na zakup energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, wytworzonej w instalacjach odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej do 1 MW i powyżej 1 MW.

W przypadku gdy ilość lub wartość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, przeznaczony do zakupu w danym roku kalendarzowym określonej w ww. obwieszczeniu nie zostanie wyczerpana, Prezes URE przeprowadzi w danym roku kolejne aukcje.

Niezwykle istotny jest fakt, że co najmniej 25 % energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, określonej w ww. obwieszczeniu Ministra Gospodarki zakupionej po przeprowadzeniu aukcji powinna zostać wytworzona w instalacjach odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej do 1 MW. Powyższe regulacje pozwolą stworzyć możliwość do powstawania instalacji odnawialnego źródła energii mających lokalny charakter, oparty o aktywność gospodarczą małych i średnich przedsiębiorców.

Wprowadzono również ograniczenie mocy zainstalowanej dla instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytwarzania energii elektrycznej biomasę. W tym zakresie energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii lub energia elektryczna z biogazu rolniczego, wytworzona w instalacji odnawialnego źródła energii albo zmodernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytwarzania tej energii elektrycznej biomasę spalaną w dedykowanej instalacji spalania biomasy lub układach hybrydowych może zostać zakupiona po przeprowadzeniu aukcji jedynie w przypadku, gdy zostanie wytworzona w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej do 50 MWe, a w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wytwarzających energię elektryczną w wysokosprawnej kogeneracji – o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu do 150 MW_t.

Taka regulacja umożliwi zrównoważony rozwój rozproszonej energetyki odnawialnej, zgodnie z ustaleniami zawartymi w polityce energetycznej państwa oraz KPD.

Należy również podkreślić, iż Projektodawca, podobnie jak w systemie świadectw pochodzenia, wprowadził w systemie aukcyjnym ograniczenia w energetycznym wykorzystaniu drewna pełnowartościowego i zbóż pełnowartościowych.

Zawarte w projekcie przepisy obligują wytwórców wykorzystującej do wytwarzania energii elektrycznej biogaz rolniczy, biomasę lub biopłyny do złożenia oświadczenia o niewykorzystywaniu ww. rodzajów biomasy do produkcji energii elektrycznej.

Ponadto, projekt ustawy zakłada nadanie uprawnienia Prezesowi URE do przeprowadzania kontroli w zakresie złożonych oświadczeń pod kątem ich zgodności ze stanem faktycznym. Kontrola przeprowadzana przez pracowników Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie pisemnego upoważnienia Prezesa URE może obejmować maksymalnie okres do 6 miesięcy wstecz licząc od dnia jej rozpoczęcia. Wskazanie 6 miesięcznego okresu, który może być badany wynika z chęci ograniczenia uciążliwości przedmiotowego działania do niezbędnego minimum.

Dodatkowo, wprowadzenie jedynie wyrywkowych kontroli poszczególnych podmiotów, a nie obligatoryjnego badania zgodności każdej wytworzonej partii energii elektrycznej pod kontem złożonego oświadczenia (tak jak ma to miejsce w ramach obecnie funkcjonującej procedury wydawania świadectw pochodzenia – kontrolowanie każdej partii wytworzonej energii obejmującej wnioski o wydanie świadectw pochodzenia pod kątem nie wykorzystywania drewna pełnowartościowego oraz zboża pełnowartościowego) ma na celu ograniczenie obciążenia podmiotów funkcjonujących na rynku OZE.

2.2.10. Procedura oceny formalnej wytwórców energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii zamierzających przystąpić do udziału w aukcji

Zgodnie z art. 76 projektu ustawy, wytwórcy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii zamierzający przystąpić do udziału w aukcji podlegają procedurze oceny formalnej, której celem jest ocena przygotowania wytwórcy do wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii lub instalacji termicznego przekształcania odpadów albo zmodernizowanej tej instalacji.

Procedury oceny formalnej nie stosuje się do wytwórców energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wytworzonej przez wytwórcę energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii będącego przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w mikroinstalacji, pod warunkiem, że w energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii została wytworzona w tej mikroinstalacji po raz pierwszy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy lub w mikroinstalacji zmodernizowanej po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, a także w instalacjach odnawialnego źródła energii innych niż mikroinstalacja, w tym energii elektrycznej wytworzonej w okresie rozruchu

technologicznego instalacji odnawialnego źródła energii, w której energia elektryczna została wytworzona po raz pierwszy przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, którzy złożyli deklarację przystąpienia do aukcji, o której mowa w art. 72 ust. 1 projektu ustawy.

Procedurę oceny formalnej przeprowadza Prezes URE na podstawie złożonego do Prezesa URE wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji. Wniosek o wydanie zaświadczenia zawiera nazwę i adres siedziby wytwórcy, lokalizację instalacji odnawialnego źródła energii, oznaczenie organu, do którego jest składany, datę złożenia wniosku, podpis wytwórcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub uwierzytelnionej kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do działania w imieniu wytwórcy oraz w zależności od rodzaju instalacji OZE stosowne oświadczenia o treści wskazanej w projekcie ustawy

Ponadto do wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji wytwórca dołącza następujące dokumenty, których okres ważności, w dniu ich złożenia, nie może być krótszy niż 6 miesięcy :

1) dokumenty potwierdzające dopuszczalność lokalizacji danej instalacji odnawialnego źródła energii na terenie objętym planowaną inwestycją - wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego a w przypadku braku takiego planu, decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeżeli jest ona wymagana na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej energię wiatru na morzu - prawomocne pozwolenie na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich dla przedsięwzięć zlokalizowanych w wyłącznej strefie ekonomicznej;

2) kopię umowy o przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii lub instalacji termicznego przekształcania odpadów do sieci przesyłowej lub sieci dystrybucyjnej;

3) kopię prawomocnej decyzji o pozwoleniu na budowę wydanej dla projektowanej instalacji odnawialnego źródła energii lub instalacji termicznego przekształcania odpadów lub ich modernizacji, jeżeli jest ona wymagana na podstawie przepisów prawa budowlanego, a w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej energię wiatru na morzu – kopię prawomocnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

4) kopię dokumentu potwierdzającego wniesienie kaucji do Prezesa URE albo potwierdzające ustanowienie gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej w wysokości 30 złotych za 1 kW planowanej łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej projektowanej instalacji, lub 15 złotych za 1 KW w przypadku planowanej łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej projektowanej instalacji wykorzystującej do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru na morzu;

5) harmonogram rzeczowy i finansowy realizacji projektowanej budowy lub modernizacji instalacji odnawialnego źródła energii lub instalacji termicznego przekształcania odpadów.

W oparciu o kompletny wniosek Prezes URE pisemnie, w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji wydaje lub odmawia wydania zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji. Odmowa wydania zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie. Zażalenie na postanowienie o odmowie wydania zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji wnosi się do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów. Co istotne, termin ważności zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji wynosi 12 miesięcy od dnia jego wydania, jednak nie może być dłuższy niż ważność dokumentów stanowiących podstawę wydania zaświadczenia.

2.2.11. Zasady wyznaczania cen referencyjnych

Zgodnie z art. 78 projektu ustawy minister właściwy do spraw gospodarki na co najmniej 60 dni przed przeprowadzeniem pierwszej w danym roku aukcji ogłosi, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", informację o maksymalnej cenie w złotych za 1 MWh za jaką może zostać w danym roku kalendarzowym zakupiona energia elektryczna z odnawialnych źródeł, wytworzona przez wytwórców po przeprowadzeniu aukcji (cena referencyjna).

Przy ustalaniu cen referencyjnych na zakup energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wytworzonej przez wytwórców, którzy złożyli deklarację o przystąpieniu do aukcji w instalacjach odnawialnego źródła energii, bądź instalacjach odnawialnego źródła energii zmodernizowanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, Minister Gospodarki bierze pod uwagę sumę średniej sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym ogłaszanej przez Prezesa URE na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b PE oraz średniej ważonej ceny świadectw pochodzenia w latach 2011-2013 określonej na podstawie

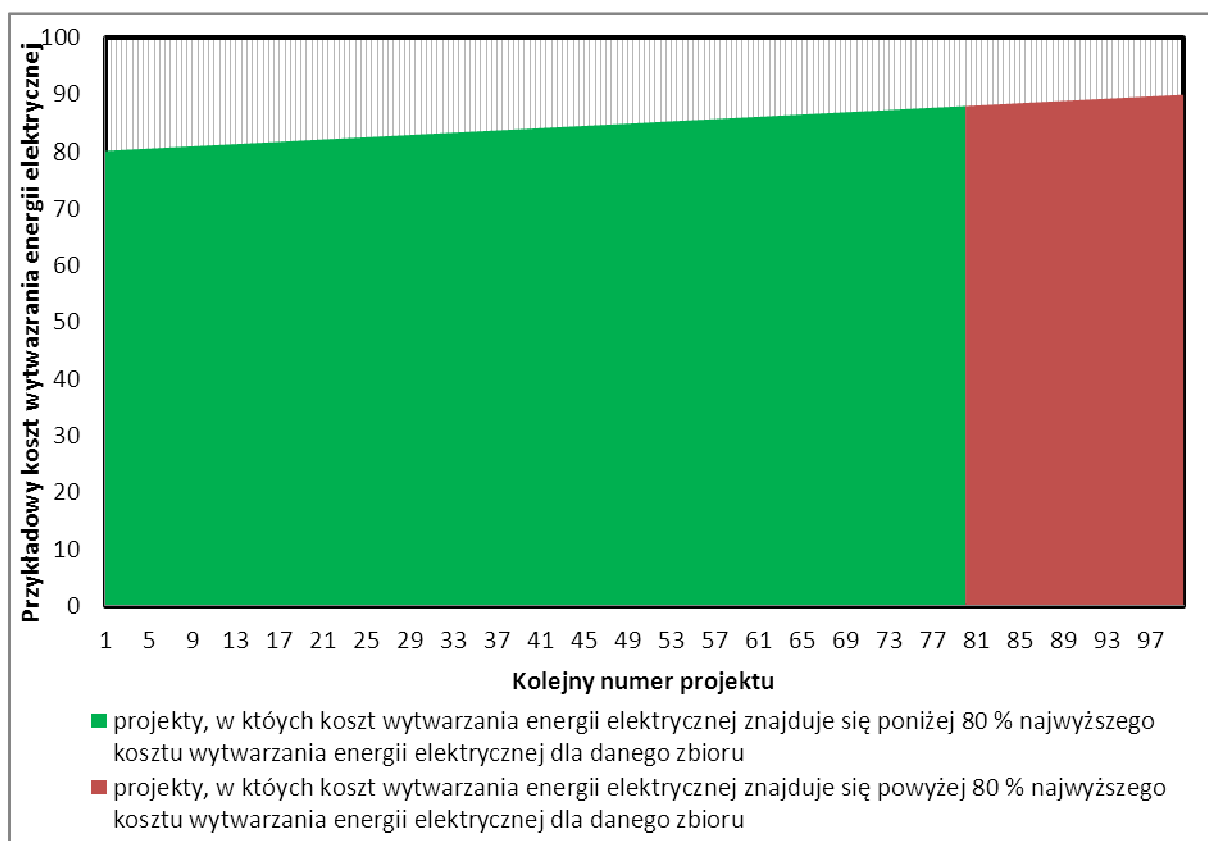
dokonanych transakcji przez podmioty organizujące obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia i kontraktów bilateralnych dokonanych poza tymi podmiotami.

Przy ustalaniu cen referencyjnych na zakup energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wytworzonej po raz pierwszy po dniu zakończenia aukcji w instalacjach odnawialnego źródła energii lub instalacjach termicznego przekształcania odpadów, bądź instalacjach odnawialnego źródła energii lub instalacjach termicznego przekształcania odpadów zmodernizowanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, minister właściwy do spraw gospodarki bierze pod uwagę wyniki przedstawionych analiz ekonomicznych przez jednostki doradcze lub naukowo-badawcze dotyczące:

- 1) średnich kosztów wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz wytwarzania biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii lub instalacjach termicznego przekształcania odpadów;
- 2) modeli finansowych, które uwzględniać będą istotne parametry techniczne i ekonomiczne funkcjonowania danego odnawialnego źródła energii, zapewniając podmiotom finansującym zwrot z inwestycji w okresie wsparcia adekwatny do oczekiwanych warunków makroekonomicznych i poziomu ryzyka związanego z finansowaniem danego rodzaju odnawialnego źródła energii;
- 3) nakładów inwestycyjnych ponoszonych w okresie przygotowania projektu i jego budowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną;
- 4) założeń dotyczących technicznych warunków pracy instalacji odnawialnego źródła energii lub instalacji termicznego przekształcania odpadów, w tym sprawności wytwarzania energii elektrycznej lub biogazu rolniczego, współczynniki wykorzystania dostępnej mocy elektrycznej, współczynniki zużycia wytworzonej energii elektrycznej i biogazu na pokrycie potrzeb własnych oraz na pokrycie strat powstających przed wprowadzeniem energii elektrycznej lub biogazu rolniczego do sieci;
- 5) kosztów operacyjnych oraz dodatkowych nakładów inwestycyjnych ponoszonych w okresie eksploatacji, w którym instalacja odnawialnego źródła energii lub instalacja termicznego przekształcania odpadów podlega mechanizmom i instrumentom wsparcia;
- 6) przewidywań kształtowania się cen biomasy i innych paliw oraz jednostkowe ceny uprawnień do emisji CO₂; a także
- 7) kosztów kapitału własnego wytwórcy energii elektrycznej lub biogazu rolniczego.

Ww. ceny referencyjne Minister Gospodarki określać będzie oddzielnie dla instalacji odnawialnego źródła energii lub instalacji termicznego przekształcania odpadów oraz instalacji zmodernizowanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy w oparciu o rodzaje instalacji oraz przedziały mocy tych instalacji, wskazanych w art. 78 ust. 4 projektu ustawy.

Zakłada się, iż do określania wysokości cen referencyjnych dla nowych instalacji odnawialnego źródła energii, analizy przedstawione ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, przygotowane przez jednostki doradcze lub naukowo-badawcze, będą uwzględniały, iż cena referencyjna powinna zapewnić realizację 80% przypadków rozpatrywanych w badaniu, które będą reprezentatywne dla obszaru całego kraju. Zbiór, który powinien być brany pod uwagę przy wyznaczaniu ceny referencyjnej obowiązującej dla danego roku powinien uwzględniać wszystkie projekty, które w danym okresie mogą powstać na terytorium kraju. Powyższą metodykę obrazuje poniższy wykres-przykład.

2.2.12. Wprowadzenie opłaty OZE oraz ustanowienie Operatora Rozliczeń Energii Odnawialnej S.A.

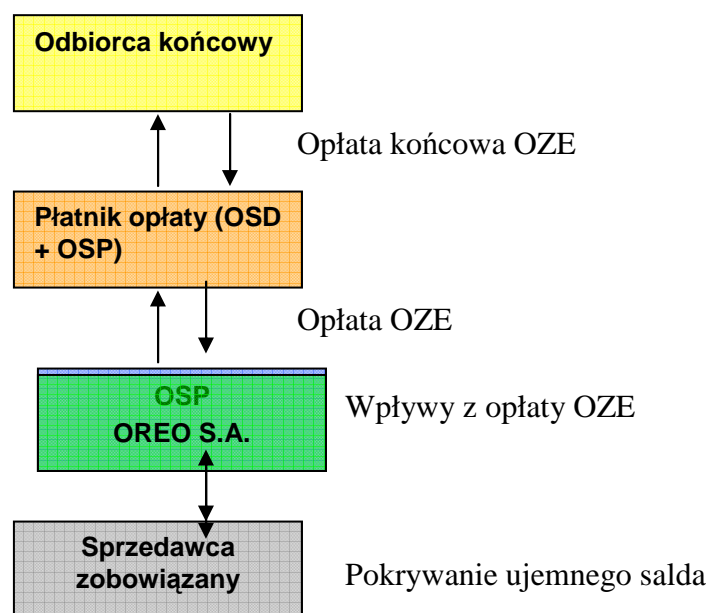
W przepisach art. 95 -115 projektu ustawy zawarto przepisy dotyczące utworzenia Operatora Rozliczeń Energii Odnawialnej S.A, (OREO S.A.) oraz przedmiotu jego działalności. OREO S.A. został wyznaczony, jako podmiot m.in. rozliczający ujemne saldo między wartością sprzedaży energii elektrycznej i wartością zakupu energii elektrycznej wytworzonej na podstawie funkcjonowania systemu aukcyjnego (art. 94 ust. 1 pkt 4). Wyznaczenie podmiotu rozliczającego ww. wartości wynika bezpośrednio z obowiązków sprzedawcy zobowiązanego do zakupu ww. energii elektrycznej po stałych cenach określonych na podstawie projektu ustawy. Ceny będą zróżnicowane w zależności od konkretnego rozstrzygnięcia w aukcji.

Mając na uwadze fakt, że sprzedawca zobowiązany dokonuje zakupu energii elektrycznej w systemie aukcyjnym po określonej cenie w większości przypadków wyższej niż możliwa do uzyskania cena sprzedaży na rynku hurtowym czy detalicznym niezbędne jest wyrównanie różnic w przychodach i kosztach. Zaproponowano w projekcie system wyrównywania różnic pomiędzy ceną kupna a ceną sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej ze środków pochodzących z opłaty OZE. Szczegółowych rozliczeń sprzedawców zobowiązanych dokonywać będzie OREO S.A., który zostanie utworzony, jako spółka Skarbu Państwa.

Wyплаты środków na pokrycie kosztów związanych z opłatą OZE będą następować w trybie ustawowym. OREO S.A. nie ma prawa wpływać na wysokość wsparcia i podmioty, którym jest ono wypłacane, stąd nie posiada żadnych władczych relacji ekonomicznych, czy prawnych w stosunku do rozliczanych podmiotów.

Opłata OZE jest przeznaczona na pokrycie ujemnego salda między wartością sprzedaży energii elektrycznej i wartością zakupu energii elektrycznej realizowanego przez sprzedawców zobowiązanych oraz kosztów działalności Operatora Rozliczeń Energii Odnawialnej S.A., prowadzonej na podstawie projektowanej ustawy.

Opłatę tą, uiszczają odbiorcy końcowi (za pośrednictwem płatników opłaty OZE, którymi są operatorzy systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego - OSD) oraz odbiorcy bezpośrednio przyłączeni do sieci przesyłowej. Środki z opłaty OZE będą pobierane według schematu:

Opłata OZE jest opłatą zmienną zależną od zużycia energii elektrycznej przez danego odbiorcę końcowego, co gwarantuje sprawiedliwe i proporcjonalne obciążenie opłatą wszystkich odbiorców energii elektrycznej.

OREO S.A., zgodnie z projektem gromadzi i zarządza środkami z tytułu opłaty OZE. Środki są gromadzone na wyodrębnionym rachunku OREO S.A. i mogą być lokowane wyłącznie w bezpieczne instrumenty finansowe wymienione w projekcie ustawy (art. 106 ust. 1). Odsetki od lokat oraz od środków na rachunku opłaty OZE są przeznaczane na finansowanie systemu pokrywania ujemnego salda, o którym mowa w ustawie o odnawialnych źródłach energii.

W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne wytwarzające energię elektryczną jest przyłączone jednocześnie do sieci operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego i sieci operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, przedsiębiorstwo energetyczne wytwarzające energię elektryczną wnosi opłatę OZE proporcjonalnie do ww. płatników opłaty OZE.. Należy jednoznacznie podkreślić, iż przekazywanie opłaty OZE przez PSE S.A. jako płatnika opłaty OZE ma charakter techniczny.

Płatnik opłaty OZE ustala w taryfie za usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w rozumieniu przepisów prawa energetycznego opłatę końcową OZE równą wysokości stawki opłaty OZE obowiązującej w danym roku wyrażonej w złotych za 1 MWh (art. 97 ust. 2 projektu ustawy).

W okresie od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku stawka opłaty OZE netto wynosić będzie 2,27 zł za 1 MWh. Stawka ta nie zawiera podatku od towarów i usług.

Opłata OZE wyliczona na 2015 r. jest wynikiem ilorazu prognozowanego łącznego poziomu wsparcia dla wytworzonej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego w 2015 roku oraz prognozowanego zużycia energii elektrycznej przez odbiorców końcowych w tym roku.

Prognozowany łączny poziom wsparcia dla OZE jest iloczynem prognozowanej produkcji z OZE oraz różnicy pomiędzy średnią ceną wsparcia a tzw. ceną odniesienia tj. średnią kwartalną ceną energii elektrycznej sprzedanej na zasadach innych niż wynikające z art. 49a ustawy – Prawo energetyczne publikowaną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

2015 r.					
prognozowana produkcja z OZE [MWh]	średnia cena wsparcia OZE [PLN/MWh]	kwartalna cena e.e. [PLN/MWh]	Prognozowane łączne wsparcie dla OZE [PLN]	prognozowane zużycie e.e. w 2015 r. przez odbiorców końcowych [MWh]	Stawka netto opłaty OZE [PLN/MWh]
1	2	3	4	5	6
1 963 250	362,46147989	220	279 687 500	122 859 000	2,27649175

Źródło: Obliczenia i prognozy własne

2.2.13. Reguła eliminująca ryzyko wystąpienia nadkompensaty wsparcia oferowanego dla producentów energii z OZE w rozdziale 4 projektu ustawy z inną pomocą publiczną i pomocą de minimis

W ocenie ustawodawcy, projekt ustawy powinien uwzględniać możliwość wystąpienia nadwsparcia dla niektórych wytwórców energii elektrycznej z OZE.

Po pierwsze wszystkie podmioty, które wyrażą chęć udziału w systemie aukcyjnym dedykowanym dla nowych instalacji OZE, powinny oświadczyć, iż w okresie 15 lat, łączne wsparcie (udzielana w jakiegokolwiek formie) nie przekroczy iloczynu ceny referencyjnej obowiązującej w dniu, w którym dana instalacja wygrała aukcję oraz ilości energii elektrycznej wytworzonej w tym okresie. Po drugie wszystkie podmioty, które wyrażą wolę do przejścia do systemu aukcyjnego powinny poddać się ocenie z punktu widzenia reguły kumulacji. Stosowanie ww. zasady umożliwi przeciwdziałanie nadwsparcium. Po trzecie w ocenie ustawodawcy nie jest możliwe zastosowanie reguły kumulacji wsparcia dla

istniejących wytwórców energii elektrycznej z OZE. Wynika to z faktu, iż obowiązujące prawo nie nakładało na wytwórców ograniczeń w wysokości otrzymywanego wsparcia, gdyż ma ono charakter rynkowy (świadczenia pochodzenia). Przedsiębiorcy mogli zakładać dowolny zwrot z inwestycji, licząc iż osiągną go w zakładanym terminie (ryzyko inwestycyjne). Dodatkowo, wątpliwa jest możliwość zobligowania przedsiębiorców do przedłożenia dokumentacji umożliwiającej każdorazowe wyliczenie osiągniętego zwrotu z każdej inwestycji (różne ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku, różne ceny sprzedaży świadectw pochodzenia, zmienna wartość pieniądza w czasie, indywidualne umowy kredytowe, różne formy udzielonej pomocy).

W celu wyeliminowania ryzyka wystąpienia nadkompensaty wsparcia oferowanego dla producentów energii z OZE w rozdziale 4 projektu ustawy uregulowano, iż łączna wartość pomocy publicznej dla wytwórcy energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii w instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 74 ust. 4 pkt 1 i 2 projektu, udzielona w okresie 15 lat, o których mowa w art. 93 ust. 1-3 projektu, nie może przekroczyć różnicy między wartością stanowiącą iloczyn ceny referencyjnej, o której mowa w art. 78 ust. 3 projektu, obowiązującej w dniu złożenia oferty przez tego wytwórcę i ilości energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii wytworzonej w tej instalacji w tym samym okresie a przychodami ze sprzedaży tej samej ilości energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii wytworzonej w tej instalacji liczonymi po średniej cenie sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, ogłoszonej przez Prezesa URE na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b PE obowiązującej w dniu złożenia oferty.

Na łączną wartość ww. pomocy publicznej składają się różnica między przychodami ze sprzedaży energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii wytworzonej w instalacji, o której mowa w ust.1, stanowiącej iloczyn ilości sprzedanej tej energii i ceny ustalonej w drodze aukcji dla tej energii elektrycznej a wartością sprzedaży tej samej ilości energii elektrycznej liczonymi po średniej arytmetycznej cenie sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, ogłoszonej przez Prezesa URE na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b PE obowiązującej w okresie, a także przychody ze sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia, świadectw pochodzenia w kogeneracji oraz świadectw efektywności energetycznej, potwierdzających uzyskanie tych świadectw, oraz wartości posiadanych świadectw pochodzenia, świadectw pochodzenia w kogeneracji oraz świadectw efektywności energetycznej; przy ustalaniu wartości posiadanych świadectw pochodzenia, świadectw pochodzenia w kogeneracji oraz świadectw efektywności energetycznej bierze się pod uwagę sumę średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na

rynku konkurencyjnym ogłaszanej przez Prezesa URE na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b PE w roku poprzednim oraz średniej ważonej ceny świadectw pochodzenia w latach 2011-2013 określonej na podstawie dokonanych transakcji przez podmiot na TGE S.A.

W przypadku gdy powyższy warunek nie jest spełniony, wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii nie może przystąpić do aukcji. Ponadto ww. wytwórca energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii w instalacji jest obowiązany przekazać Prezesowi URE oświadczenie potwierdzające spełnienie warunku nieprzekroczenia łącznej wartości pomocy publicznej, w dniu złożenia oferty w systemie aukcyjnym. Prezes URE może zażądać od wytwórcy energii elektrycznej przedkładającego oświadczenie przedstawienia wszelkich informacji i dokumentów potwierdzających spełnienie warunku nieprzekroczenia łącznej wartości pomocy publicznej w terminie 14 dni przed dniem zamknięcia sesji aukcji. W przypadku stwierdzenia niezgodności złożonego oświadczenia o nieprzekroczeniu łącznej wartości pomocy publicznej ze stanem faktycznym, Prezes URE przed dniem rozstrzygnięcia aukcji wydaje postanowienie o odrzuceniu oferty przekraczającej ww. warunek. Na postanowienie Prezesa URE służy zażalenie.

Także w przepisie art. 39 projektu zawarto delegację wskazującą, iż minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób obliczania łącznej wartości pomocy publicznej biorąc pod uwagę zasady udzielania pomocy publicznej w sektorze energetyki i ochrony środowiska.

Poniżej zaprezentowano 2 przykłady określające sposób weryfikacji występowania nadwsparcia w oparciu o regułę kumulacji.

Przykład 1.

Obliczanie wartości maksymalnego poziomu pomocy dla inwestycji, która rozpocznie wytwarzanie energii elektrycznej po wejściu w życie nowych przepisów dotyczących systemu wsparcia.

a) Charakterystyka instalacji:

- Ilość energii wytworzonej w ciągu roku: 55555 MWh (833 325 MWh/15 lat)
- Ilość energii sprzedanej w ciągu roku: 50000 MWh (750 000 MWh/15 lat)
- Cena referencyjna dla danej instalacji: 480 zł/MWh
- Oferta zgłoszona w ramach aukcji: 450 zł/MWh

- Średnia cena energii opublikowana przez Prezesa URE w roku w którym dana instalacja złożyła ofertę w ramach aukcji: 180 zł/MWh
 - Prognozowana średnia arytmetyczna cena energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w okresie 15 lat wsparcia instalacji: 250 zł/MWh
 - Otrzymana pomoc w formie dotacji bezzwrotnej, pomniejszona o koszty związane z jej uzyskaniem 10 000 000 zł.
 - Przychody równoważne uzyskanym ulgom i zwolnieniom w podatkach i opłatach, wynikające bezpośrednio z wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w tej instalacji otrzymane w okresie udzielonej pomocy: 0 zł.
- b) Wyliczenie łącznej wartości pomocy udzielonej dla instalacji OZE w okresie 15 lat, na podstawie przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii:
- (Oferta zgłoszona w ramach aukcji) * (ilość energii sprzedanej w okresie 15 lat) – (średnia arytmetyczna cena energii elektrycznej z okresu 15 lat) * (ilość energii sprzedanej w okresie 15 lat)
- $$450 \text{ zł/MWh} * 750\,000 \text{ MWh} - 250 \text{ zł/MWh} * 750\,000 \text{ MWh} = 337\,500\,000 \text{ zł} - 187\,500\,000 \text{ zł} = 150\,000\,000 \text{ zł}$$
- c) Weryfikacja warunku udzielenia pomocy publicznej na podstawie przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii
- (Łączna wartość pomocy udzielona dla instalacji OZE w okresie 15 lat) ≤ (cena referencyjna dla danej instalacji OZE) * (ilość energii elektrycznej wytworzonej w okresie 15 lat) – (średnia cena energii opublikowana przez Prezesa URE w roku, w którym dana instalacja złożyła ofertę w ramach aukcji) * (ilość energii elektrycznej wytworzonej w okresie 15 lat)
- $$150\,000\,000 \text{ zł} + 10\,000\,000 \text{ zł} \leq 480 \text{ zł/MWh} * 833\,325 \text{ MWh} - 180 \text{ zł/MWh} * 833\,325 \text{ MWh}$$
- $$160\,000\,000 \text{ zł} \leq 399\,996\,000 \text{ zł} - 149\,998\,500 \text{ zł}$$
- $$160\,000\,000 \text{ zł} \leq 249\,997\,500 \text{ zł}$$
- d) Konkluzja: Wytwórca może powiększyć pomoc uzyskiwaną w formie dotacji o 89 997 500 zł i wciąż spełniać warunki pomocy udzielanej na podstawie przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii.

Przykład 2.

Obliczanie wartości maksymalnego poziomu pomocy dla inwestycji, która rozpoczęła wytwarzanie energii elektrycznej przed wejściem w życie nowych przepisów dotyczących systemu wsparcia oraz zamierza przystąpić do aukcji dedykowanych dla istniejących instalacji OZE.

a) Charakterystyka instalacji:

- Ilość energii wytworzonej w ciągu roku: 55555 MWh (833 325 MWh/15 lat).
- Ilość energii sprzedanej w ciągu roku: 50000 MWh (750 000 MWh/15 lat).
- Przychody ze sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w tej instalacji otrzymane w okresie udzielonej pomocy: 55 555 000 zł (przy założeniu 5 lat wytwarzania energii elektrycznej i średniej wartości świadectwa pochodzenia w tym okresie na poziomie 200 zł/MWh).
- Cena referencyjna dla danej instalacji: 420 zł/MWh (średnia ważona cena świadectwa pochodzenia w latach 2011-2013 + cena średnia cena sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym ogłoszona przez Prezesa URE na podstawie art. 23 ust 2 pkt 18 lit b).
- Oferta zgłoszona w ramach aukcji: 400 zł/MWh.
- Średnia cena energii opublikowana przez Prezesa URE w roku w którym dana instalacja złożyła ofertę w ramach aukcji: 180 zł/MWh.
- Prognozowana średnia arytmetyczna cena energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w okresie 15 lat wsparcia instalacji: 250 zł/MWh.
- Otrzymana pomoc w formie dotacji bezzwrotnej, pomniejszona o koszty związane z jej uzyskaniem 10 000 000 zł.
- Przychody równoważne uzyskanym ulgom i zwolnieniom w podatkach i opłatach, wynikające bezpośrednio z wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w tej instalacji otrzymane w okresie udzielonej pomocy: 0 zł.

b) Wyliczenie łącznej wartości pomocy udzielonej dla instalacji OZE w okresie 15 lat, na podstawie przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii:

(Oferta zgłoszona w ramach aukcji) * (ilość energii sprzedanej w okresie 15 lat) –
(średnia arytmetyczna cena energii elektrycznej z okresu 15 lat) * (ilość energii sprzedanej w okresie 15 lat)

$$400 \text{ zł/MWh} * 750\,000 \text{ MWh} - 250 \text{ zł/MWh} * 750\,000 \text{ MWh} = 300\,000\,000 \text{ zł} - 187\,500\,000 \text{ zł} = 112\,500\,000 \text{ zł}$$

- c) Weryfikacja warunku udzielenia pomocy publicznej na podstawie przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii

(Łączna wartość pomocy udzielona dla instalacji OZE w okresie 15 lat) \leq (cena referencyjna dla danej instalacji OZE) * (ilość energii elektrycznej wytworzonej w okresie 15 lat) – (średnia cena energii opublikowana przez Prezesa URE w roku, w którym dana instalacja złożyła ofertę w ramach aukcji) * (ilość energii elektrycznej wytworzonej w okresie 15 lat)

$$112\,500\,000 \text{ zł} + 55\,555\,000 \text{ zł} + 10\,000\,000 \text{ zł} \leq 420 \text{ zł/MWh} * 833\,325 \text{ MWh} - 180 \text{ zł/MWh} * 833\,325 \text{ MWh}$$

$$178\,055\,000 \text{ zł} \leq 349\,996\,500 \text{ zł} - 149\,998\,500 \text{ zł}$$

$$160\,000\,000 \text{ zł} \leq 199\,998\,000 \text{ zł}$$

- d) Konkluzja: Wytwórca może powiększyć pomoc uzyskiwaną w formie dotacji o 39 998 000 zł i wciąż spełniać warunki pomocy udzielanej na podstawie przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii.

2.2.14. Zasady korzystania z mechanizmów wsparcia przez zmodernizowane instalacje odnawialnych źródeł energii

Zgodnie z przepisami projektu ustawy wprowadzono zasadę, iż ustawowo zagwarantowane mechanizmy wsparcia dla wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub wytwarzania biogazu rolniczego w instalacji odnawialnego źródła energii, instalacji biogazu rolniczego lub instalacji termicznego przekształcania odpadów, w zmodernizowanej mikroinstalacji albo zmodernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii przysługują proporcjonalnie do przyrostu mocy tej instalacji, a w przypadku, o którym mowa w art. 42 ust.9 oraz art.75 ust.3 – proporcjonalnie do poniesionych nakładów na modernizację, nie więcej jednak niż 75 % wartości początkowej modernizowanej mikroinstalacji albo instalacji odnawialnego źródła energii innej niż mikroinstalacja, z uwzględnieniem przepisów dotyczących amortyzacji.

Intencją resortu gospodarki jest umożliwienie realizacji projektów modernizacji, w wyniku których powstaną m.in. dedykowane instalacje spalania biomasy o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej do 50 WM, a w przypadku bądź zostanie dokonana modernizacja

istniejących elektrowni wodnych o mocy zainstalowanej do 1 MW. Jest to szczególnie istotne z perspektywy krajowych elektrociepłowni, które drogą zamiany paliwa w jednostkach kogeneracyjnych będą mogły w sposób optymalny kosztowo spełnić zastrzegające się standardy ochrony środowiska oraz zmniejszyć wpływ kosztu zakupu uprawnień do emisji CO₂ na cenę ciepła. Dodatkowym argumentem przemawiającym za wsparciem projektów modernizacyjnych w sektorze elektrociepłowni jest możliwość zmniejszenia kosztów osiągnięcia celu zapisanego w KPD, przenieszonego na ogół społeczeństwa. Dedykowane do spalania biomasy jednostki kogeneracyjne, produkują nie tylko energię elektryczną objętą systemem wsparcia ale również i ciepło, które także zalicza się do realizacji celu zapisanego w KPD, co powoduje, że osiągnięcie krajowego celu produkcji energii z OZE może być wykonane przy niższym koszcie przenoszonym na odbiorców energii, niż w przypadku instalacji wytwarzających wyłącznie energię elektryczną z OZE.

Ponadto energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii lub energia elektryczna z biogazu rolniczego, wytworzona w instalacji odnawialnego źródła energii, instalacjach biogazu rolniczego powstałej po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy lub zmodernizowanej po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy instalacji odnawialnego źródła energii może zostać zakupiona po przeprowadzeniu aukcji jedynie w przypadku, gdy urządzenia wchodzące w skład tej instalacji, służące do wytwarzania tej energii elektrycznej, zamontowane w czasie budowy albo modernizacji zostały wyprodukowane nie wcześniej niż 48 miesięcy przed dniem wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, w tej instalacji odnawialnego źródła energii.

2.2.15. Optymalizacja dotychczasowej polityki wsparcia dla technologii spalania wielopaliwowego biomasy w elektrowniach i elektrociepłowniach węglowych

Punktem odniesienia do dokonania zmian w ww. zakresie jest analiza sprawności procesów współspalania biomasy z węglem w elektrowniach oraz elektrociepłowniach w porównaniu do sprawności przemysłowych instalacji odnawialnych źródeł energii, w których biomasa spalana jest w układach dedykowanych lub w układach hybrydowych w wysokosprawnej kogeneracji (CHP).

Zarówno z danych ARE wynika, jak i statystyki Ministerstwa Finansów pokazują rosnący import biomasy w postaci drewna z lasów i biomasy suchej, zazwyczaj granulatu z

przemysłu drzewnego i rolnictwa¹⁾. W przypadku obydwu ww. grup biomasy obserwuje się zjawisko nasilającego się importu. Trend wzrostowy w tym zakresie obserwowany jest od 2006 r., kiedy zaczęły funkcjonować przepisy wspierające, na równi z innymi technologiami, współspalanie biomasy z innymi paliwami kopalnymi. Jednocześnie w tym czasie odnotowano spadek eksportu oraz wzrost deficytu w handlu biomasą stałą, pochodzenia zarówno leśnego jak i rolniczego.

Jeszcze bardziej znaczący w analizowanym okresie jest wzrost importu biomasy odpadowej pochodzenia rolniczego, w szczególności makuchów słonecznika, oliwek, orzechów i innych pozostałości z ekstrakcji roślin oleistych. Surowce te nie mają w Polsce znaczącego zastosowania poza energetycznym i w praktyce mogą być wykorzystane tylko w dużych kotłach energetycznych, głównie fluidalnych.

Katalog importowanych surowców pochodzenia organicznego na cele energetyczne jest znacznie dłuższy i pochodzą one z ponad 50 krajów świata, przebywając często znaczne odległości. W szczególności odległy transport importowanej biomasy ma bezpośredni wpływ na zwiększenie emisji gazów cieplarnianych, co stoi w sprzeczności z główną ideą promocji zielonej energetyki, czyli promowaniem technologii niskoemisyjnych, a także ochronę klimatu i środowiska naturalnego.

Wzrastający popyt na biomasę stałą spowodować może utrzymanie się trendu wzrostowego ceny biomasy, co z kolei wywoła negatywne skutki gospodarcze i środowiskowe. Do najważniejszych negatywnych efektów związanych ze wzrostem cen biomasy wynikających z intensywnego wykorzystania tego surowca w procesach współspalania, należą m.in.:

- spadek opłacalności energetycznego wykorzystania biomasy, co za tym idzie zmniejszenie konkurencyjności jej wykorzystania na rynku oraz ograniczenie inwestycji w tym zakresie,
- ograniczenie dostępności biomasy na potrzeby energetyczne, ciepłownicze i przemysłowe (przede wszystkim w przemyśle drzewnym, celulozowo – papierniczym, meblarskim oraz płytowym),

¹⁾ Statystyki Ministerstwa Finansów (dostępne w bazie danych GUS) pokazują, że rosnący import dotyczy przede wszystkim drewna z lasów i biomasy suchej, zazwyczaj granulatu z przemysłu drzewnego i rolnictwa.

- realna możliwość nieopłacalności wykorzystania biomasy stałej dla celów ogrzewania indywidualnego²⁾ oraz powrót do spalania węgla w indywidualnych kotłach domowych, co spowoduje zwiększenie tzw. niskiej emisji.

Konsekwentna realizacja ścieżki wykorzystania biomasy stałej dla celów energetycznych umożliwi wykonanie planów zawartych w KPD w zakresie produkcji ciepła i energii elektrycznej. Powyższe wymaga jednak sukcesywnych zmian technologii, poprawy sprawności i efektywności przetwarzania biomasy na końcowe nośniki energii. Jest to możliwe, gdy ograniczone zostanie w większości przypadków nieefektywne współspalanie biomasy w elektrowniach i elektrociepłowniach węglowych, a zaoszczędzony w ten sposób strumień krajowej biomasy skierowany zostanie na potrzeby przemysłowych instalacji odnawialnych źródeł energii, w których biomasa spalana jest w układach dedykowanych lub w układach hybrydowych w wysokosprawnej kogeneracji (CHP) albo po uszlachetnieniu (brykietowanie, peletyzacja) na potrzeby lokalnej, wysokosprawnej produkcji ciepła w automatycznych dedykowanych kotłach i piecach na pelety lub brykiety.

Aby zmienić kierunek wykorzystania znaczących zasobów biomasy, w ocenie resortu gospodarki należy stopniowo ograniczać jej wykorzystanie w technologiach tzw. współspalania na rzecz instalacji odnawialnych źródeł energii, w których biomasa spalana jest w dedykowanych instalacjach spalania wielopaliwowego, dedykowanych instalacjach spalania biomasy lub w układach hybrydowych w wysokosprawnej kogeneracji (CHP).

W ocenie Ministerstwa Gospodarki wzrost sprawności w krajowych systemach przetwarzania i konwersji biomasy na nośniki energii jest najbardziej naturalnym procesem zwiększenia efektywności wykorzystania biomasy. Skutki takiej optymalizacji technologicznej (innowacji) i kilkuletnich konsekwentnych dążeń (zarządzanie zmianą strukturalną) do eliminowania z łańcucha przetwarzania biomasy na cele energetyczne procesów i urządzeń nieefektywnych. Jednocześnie pomyślnie przeprowadzony proces modernizacji jest zgodny ze ścieżką wzrostu produkcji energii z biomasy stałej przyjętą w KPD.

Biorąc pod uwagę powyższe, zaprezentowane w projekcie ustawy mechanizmy mające na celu stopniowe kierowanie strumienia biomasy stałej z dotychczasowych procesów współspalania biomasy z węglem w elektrowniach oraz elektrociepłowniach do przemysłowych instalacji odnawialnych źródeł energii, w których biomasa spalana jest w dedykowanych instalacjach spalania wielopaliwowego, dedykowanych instalacjach spalania

²⁾ Wg ocen niezależnych ekspertów zużycie biomasy w kotłach indywidualnych spada od roku 2004, ze względu na ograniczoną dostępność i wzrastające koszty paliwa.

biomasy lub w układach hybrydowych w wysokosprawnej kogeneracji (CHP) spowoduje znaczące oszczędności paliwa w związku z wyższą sprawnością przetwarzania paliwa na energię. Powyższe umożliwi realizację celów zawartych w KPD, a także znacząco poprawi bezpieczeństwo energetyczne poprzez ograniczenie importu biomasy.

3. Alternatywne podejście do wprowadzenia ww. schematu zoptymalizowanych mechanizmów wsparcia dla wytwórców energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub biogazu rolniczego

Alternatywą dla przyjęcia proponowanych w projekcie rozwiązań, mogłoby być utrzymanie obecnego lub modyfikacja istniejącego systemu wsparcia opartego na dotychczasowych mechanizmach, np. w formie zaproponowanej przez Ministra Gospodarki w projekcie z października 2012 r. Proponowano wtedy wprowadzenie współczynników korekcyjnych dostosowując ilość świadectw pochodzenia do kosztów poszczególnych technologii. Przyjęcie takiego rozwiązania, obarczone byłoby jednak następującymi wadami:

1. Założeniem systemu certyfikatów było elastyczne kształtowanie ich ceny w zależności od relacji podaży (produkcji zielonej energii) i popytu (administracyjnie ustalany obowiązek zakupu certyfikatów). W sytuacji deficytu energii elektrycznej z OZE prowadziłyby to do wzrostu, a w sytuacji jej nadwyżki – to ograniczenia podaży. Takie założenia nie odzwierciedlały jednak specyfiki branży OZE. Inwestycje w projekty OZE cechują się bowiem najczęściej wysokim udziałem kosztów inwestycyjnych. W przypadku już istniejących podmiotów oznacza to brak możliwości elastycznego kształtowania podaży w zależności od ceny certyfikatów. Mechanizm ten ujawnił się w 2012 r., kiedy spadek cen certyfikatów nie tylko powstrzymał nowe inwestycje (co było zgodne z założeniami systemu), ale wiele z istniejących podmiotów doprowadził do krawędzi opłacalności produkcji. W rzeczywistości jedyną technologią dostosowaną do systemu certyfikatów było spalanie wielopaliwowe, gdzie istniała techniczna możliwość elastycznego dostosowania podaży zielonej energii do aktualnych warunków na rynku certyfikatów.
2. Historycznie jednak do roku 2012 cena certyfikatu w praktyce nie odchyliła się znacząco od wysokości opłaty zastępczej, co stanowiło zaprzeczenie rynkowego charakteru systemu. W rzeczywistości znacznie bardziej przypominał on funkcjonujące w innych krajach systemy tzw. taryf premium, w których niezależnie od ceny rynkowej do każdej jednostki energii inwestorom dopłacana jest określona kwota. W przypadku projektów o

koszcie wytwarzania istotnie poniżej sumy opłaty zastępczej i ceny rynkowej energii, taki system prowadził jednak do znacznego nadwsparcia.

3. Rozwiązaniem zaproponowanym w 2012 r. przez Ministerstwo Gospodarki w celu ograniczenia bankructw istniejących podmiotów było administracyjne dostosowanie popytu i podaży w celu powrotu do sytuacji deficytu świadectw. W rezultacie, cena certyfikatów powróciłaby do poziomu opłaty zastępczej. Oznaczało to jednak zakwestionowanie rynkowego charakteru systemu wsparcia i wysłanie jasnego sygnału inwestorom, iż cena certyfikatu nie zależy od podaży zielonej energii, a od administracyjnej opłaty zastępczej. W tej sytuacji Minister Gospodarki przyjąłby na siebie odpowiedzialność za utrzymanie ceny certyfikatu, przez co utraciłby możliwość sterowania rozwojem sektora OZE.
4. W zakresie dostosowania wysokości wsparcia dla najtańszych technologii, zaproponowano przyjęcie tzw. współczynników korekcyjnych, które dostosowałyby ilość przyznawanych certyfikatów do szacowanych kosztów technologii. Problematiczną jednak kwestia była sama kwestia ustalania ich wysokości, co miałyby miejsce w wyniku decyzji administracyjnej. Ich wyznaczenie było także możliwe tylko przy założeniu że cena certyfikatu jest zbliżona do opłaty zastępczej. Nierealistycznym założeniem była jednak sama próba obliczenia jednolitego poziomu kosztów, który obejmowałby wszystkie projekty w ramach jednej technologii. Ponownie specyfika OZE – zależności od lokalnych warunków środowiskowych, dostawców surowca, etc. – oznaczało że takie podejście prowadziło do nadwsparcia jednych i dyskryminacji innych projektów. W rezultacie w przypadku najtańszych technologii nie w pełni zostałyby wykorzystany ich potencjał. W przypadku projektów realizowanych, z definicji w praktycznie wszystkich przypadkach doszłoby do mniejszego lub większego nadwsparcia.
5. Dodatkowym problemem, który pojawił się w projekcie z października 2012 była próba zapewnienia pełnej dywersyfikacji poprzez zapewnienie że każda technologia – nawet najbardziej kosztowna – będzie miała szanse na realizację. Pomimo korzyści związanych z uwzględnieniem w polskim miksie energetycznym technologii, które mają potencjał do rozwoju w przyszłości, takie rozwiązanie znacznie podraża sam system wsparcia.
6. Podsumowując stronę kosztową, zgodnie z OSR przedstawionym do projektu z 2012 r., koszty systemu wsparcia zmianach miały do 2020 r. sięgnąć ok. 11 mld zł rocznie. Dla porównania, w proponowanym w obecnej ustawie systemie szacunek tych kosztów to ok. 3,5 mld zł rocznie do roku 2020. Oszczędność rzędu 6,5 mld zł. przekłada się na niższe rachunki dla konsumentów: dla osoby płacącej za elektryczność 100 zł/miesięcznie,

roczna oszczędność wynosi ok. 550 zł rocznie. Porównując oba systemy, największe oszczędności przynoszą następujące rozwiązania:

- a. Ograniczenie wsparcia do najtańszych i najbardziej efektywnych technologii
 - b. Uzależnienie wysokości wsparcia od cen energii – w sytuacji oczekiwanego wzrostu cen energii elektrycznej w nowym systemie wysokość wsparcia będzie spadać, podczas gdy w poprzednich propozycjach wysokość wsparcia była niezależna od cen energii
 - c. Stworzenie mechanizmu konkurencji pomiędzy poszczególnymi projektami – dzięki czemu wysokość wsparcia powinna lepiej odzwierciedlać faktyczne koszty projektu.
7. Pomijając same koszty systemu wsparcia, kolejnym elementem jest kwestia jego postrzeganie przez inwestorów. Jest to o tyle istotne, że system bardziej przyjazny, minimalizujący ryzyko oznacza niższe koszty a co za tym idzie – niższe wymagane wsparcie. Opłacalność dla inwestorów jest także niezbędna aby projekty były realizowane w Polsce. Zgodnie z propozycją modyfikacji systemu certyfikatów, inwestorzy wciąż jednak narażeni byłiby na następujące ryzyka:
- a. Zmiany cen certyfikatów: każda zmiana popytu i podaży która prowadziłaby do spadku ceny certyfikatu (od góry ograniczeniem byłaby wysokość opłaty zastępczej), w przypadku tych z istniejących inwestorów, którzy nie mają możliwości redukcji kosztów (praktycznie wszyscy poza współspalaniem) oznaczałoby zagrożenie bankructwem.
 - b. Legislacyjne – ze względu na wysoki koszt wsparcia oraz istniejące nadwsparcie należałoby się liczyć z kolejnymi zmianami systemu, które z kolei prowadziłyby do wahań na rynku certyfikatów. Obniżenie wartości certyfikatów byłoby także możliwe w wyniku redukcji – lub choćby zamrożenia zwiększania obowiązku umorzenia certyfikatów.
 - c. Zmiany cen energii – podobnie jak w przypadku cen certyfikatów, zdecydowana większość inwestorów OZE nie ma możliwości ograniczenia kosztów w przypadku spadku cen energii na rynku
8. Powyższe ryzyka stanowią integralną część obecnego systemu wsparcia, jednak jak się wydaje, nie były dotychczas brane pod uwagę przez inwestorów realizujących projekty OZE i przez finansujących ich banki. Świadczy o tym wstrzymanie realizacji większości nowych projektów po tym jak ryzyka te zmaterializowały się w roku 2012. Ponieważ wcześniejszy projekt ustawy nie adresował żadnego z tych ryzyk, jest mało

prawdopodobne aby umożliwił powrót stabilności, która z kolei doprowadziłaby do realizacji nowych inwestycji. Podobne skutki miałyby wprowadzenie pilotażu systemu aukcyjnego wraz z jednoczesną deklaracją że system certyfikatów będzie w przyszłości zmieniany. Ze względu na fakt iż zobowiązania Unijne dotyczą roku 2020, zdecydowano się zatem na wprowadzenie całkowicie nowego systemu, który te ryzyka adresuje:

- a. Z punktu widzenia inwestora wygrywającego aukcję, taryfa stała/różnicowa jest zagwarantowana na stałym poziomie przez 15 lat niezależnie od przyszłych warunków rynkowych, cen energii, udziału OZE oraz ew. nowych technologii o znacznie niższych kosztach wytwarzania energii
- b. Zmiany legislacyjne nie będą wpływać na zobowiązania stałych taryf wobec inwestorów, ze względu na klauzulę o zakazie nadwsparcia pomoc ta nie narusza także zasad konkurencji na wspólnym rynku i nie będzie kwestionowane przez Komisję Europejską

4. Skutki zmiany mechanizmu wsparcia w odniesieniu do sytuacji prawnej podmiotów uprawnionych do korzystania z systemu na zasadach dotychczasowych (zasada zachowania praw nabytych)

4.1.1. Wyznaczenie ustawowego okresu obowiązywania systemu wsparcia dla instalacji odnawialnego źródła energii

Nowością projektowanej ustawy jest wyznaczenie 15 letniego okresu wsparcia w sytuacji, gdy obecne przepisy PE kwestii tej nie regulują. Brak było zatem jasno wyznaczonego okresu podlegania mechanizmom wsparcia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub wytwarzania biogazu rolniczego.

Należy przy tym jednoznacznie wskazać, iż jakkolwiek wyznaczenie 15 letniego okresu wsparcia dotyczy sytuacji zapewnienia ciągłości systemu dla wytwórców energii z OZE. Odrębną kwestią jest ewentualne określenie w decyzji Komisji Europejskiej maksymalnego okresu w którym mogą być przeprowadzane aukcje na zakup energii elektrycznej z OZE, np. 10 lat. Okres ten nie ma jednak wpływu na zachowanie praw nabytych wytwórców, którzy w ramach aukcji uzyskali prawo do zakupu wytworzonej energii elektrycznej z OZE przez cały okres 15 lat. Powyższe oznacza, iż Komisja Europejska akceptując funkcjonowanie systemu przez 10 lat dopuszcza możliwość przeprowadzenia aukcji w 10 roku funkcjonowania systemu, gdzie wytwórcy energii otrzymać mogą wsparcie

przez kolejnych 15 lat (formuła 10 + 15). Niemniej jednak należy wyraźnie podkreślić, iż projektodawca w art. 93 ust. 2 ograniczył trwanie systemu wsparcia do 5-6 lat (w sytuacji gdy pozytywna decyzja Komisji Europejskiej zostanie wydana w 2015 r.) ponieważ zakończenie wsparcia w 2035 r. oznacza, iż ostatnia aukcja zostanie przeprowadzona w 2020 r. Odstępstwem od ww. reguły jest art. 93 ust. 3, w którym zakończenie wsparcia wyznaczono na 2040 r. dla morskiej energetyki wiatrowej. Powyższe oznaczać będzie, iż ostatnia aukcja może być przeprowadzona w roku 2024/2025 (w sytuacji gdy pozytywna decyzja Komisji Europejskiej zostanie wydana w 2015 r.).

Przesłanką dla ukształtowania na okres 15 lat nowego systemu wsparcia dla energii ze źródeł odnawialnych opartego o zoptymalizowane mechanizmy wsparcia jest dorobek orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego z którego wynika, że prawa (przywileje) przyznane obywatelom na z góry określony czas podlegają silniejszej ochronie prawnej, niż prawa przyznane bezterminowo. Ponadto jak wynika z przesłanych uwag resortów, zostało poddane krytyce poprzednie rozwiązanie zawarte w projekcie, gdyż odejście od systemu aukcyjnego przed końcem 2035 r. mogłoby spowodować powstanie po stronie podmiotów, które wygrały aukcje, roszczeń z tytułu praw nabytych (podmioty te uzyskały bowiem prawo sprzedaży energii elektrycznej po cenie jaką zaoferowały w wygranej przez siebie aukcji przez okres 15 lat, ale nie dłużej niż do końca 2035 r.). Odrębna regulacja dotyczy inwestycji w morskie farmy wiatrowe. W tym przypadku zakup energii elektrycznej następować będzie od pierwszego dnia wprowadzenia tej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej i trwać przez okres 15 lat od dnia wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii albo zmodernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii, nie dłużej niż do 31 grudnia 2040 r., przy czym okres ten jest liczony od dnia sprzedaży po raz pierwszy energii elektrycznej po dniu zamknięcia aukcji.

Ponadto w art. 59 projektu określono maksymalną wielkość obowiązku uzyskania i przedstawienia Prezesowi URE do umorzenia świadectw pochodzenia albo uiszczenia opłaty zastępczej powinna została ustalona na poziomie 20% zgodnie ukształtowanym obowiązkiem w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 18 października 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii, przy czym jest to poziom maksymalny. Powyższy udział minister właściwy do spraw gospodarki może w terminie do dnia 31 października każdego roku, w drodze rozporządzenia obniżyć. Organ ten także może określić sposób

obliczania powyższego udziału w kolejnym roku kalendarzowym, biorąc pod uwagę ilość wytworzonej energii elektrycznej w mikroinstalacjach i w małych instalacjach, zobowiązania wynikające z umów międzynarodowych, dotychczasowe wykonanie udziału energii elektrycznej i paliw pozyskiwanych z odnawialnych źródeł energii zużywanych w energetyce oraz w transporcie oraz wysokość ceny energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym.

Wybór pomiędzy 10 letnim a 15 letnim okresem wsparcia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub z biogazu rolniczego dokonany został w oparciu o obiektywne wyniki wyliczeń ekonomicznych obrazujących koszty realizacji danego scenariusza, a które ostatecznie miałyby bezpośredni wpływ na kształtowanie się cen sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców końcowych. Wyniki przeprowadzonych wyliczeń ekonomicznych wykazały, że rozłożenie zobowiązania do zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub z biogazu rolniczego po ustalonej cenie w systemie aukcyjnym przez 15 lat wygeneruje znacząco mniejszy skumulowany koszt systemu wsparcia niż w przypadku zastosowania wsparcia systemowego przez okres 10 lat. Powyższe wynika z faktu, iż rozłożenie płatności w dłuższym okresie czasu spowoduje systematycznie zmniejszanie się różnicy pomiędzy wysokością ceny energii elektrycznej wygranej w aukcji, a poziomem średniej ceny energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym. Oczywiście obliczenia uwzględniły przewidzianą w projekcie ustawy waloryzację ceny energii elektrycznej wygranej w aukcji, o której mowa w art. 93 ust. 7 projektu ustawy.

Należy przede wszystkim podkreślić, iż wprowadzony nowy system aukcyjny będzie obejmował oferty wytwarzania energii elektrycznej w nowych i zmodernizowanych instalacjach odnawialnego źródła energii. W przypadku istniejących instalacji maksymalny zagwarantowany okres systemu wsparcia wyniesie 15 lat i będzie liczony od momentu wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej, za którą przysługiwało świadectwo pochodzenia. Ponadto przedstawione uregulowane mechanizmy wsparcia przewidują możliwość przejścia na system aukcyjny dla istniejących instalacji odnawialnego źródła energii objętych dotychczas systemem świadectw pochodzenia, czyli, które wytworzyły po raz pierwszy energię elektryczną przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy. W tym przypadku instalacja może przejść do systemu aukcyjnego po złożeniu deklaracji oraz zamknięciu wygranej aukcji, a łączny okres wsparcia wyniesie 15 lat.

Co niemniej istotne, istniejące instalacje odnawialnego źródła energii, które zostały zmodernizowane po dniu wejścia w życie przepisów rozdziału 4 projektu ustawy jednakże nie później niż do dnia 31 grudnia 2015 r., będą mogły w zakresie przyrostu wytwarzanej energii elektrycznej, korzystać z systemu wsparcia na zasadach dotychczasowych, tj. z obowiązku

zakupu energii elektrycznej przez sprzedawcę zobowiązanego oraz świadectw pochodzenia. Po tym okresie wytwórca energii elektrycznej w istniejącej instalacji odnawialnego źródła energii będzie mógł korzystać z mechanizmów wsparcia opartych na systemie aukcyjnym.

Celem powyższego jest stworzenie zachęty do stopniowego przechodzenia, na nowe mechanizmy wsparcia przewidziane projektem ustawy.

4.1.2. Wyłączenie ze wsparcia systemowego elektrowni wodnych powyżej limitu 5 MW mocy zainstalowanej

Publikacje Międzynarodowej Agencji Energii Odnawialnej (IRENA) wskazują, iż średnie koszty wytwarzania energii elektrycznej w elektrowniach wodnych zakwalifikowanych do przedziału 1-5 MW, mogą wynieść od 116 do 132 tys. zł/MW/rok. Zakładając bardzo niski współczynnik wykorzystania mocy na poziomie 25%, koszty eksploatacyjne takich obiektów nie powinny przekraczać 61 zł/MWh.

Zdaniem ustawodawcy elektrownie wodne o mocy zainstalowanej powyżej 5 MW nie powinny mieć wsparcia z uwagi na niskie koszty wytwarzania energii elektrycznej. Należy przy tym pamiętać iż właściciele ww. obiektów oprócz kosztów wytwarzania energii ponoszą koszty wynikające z pełnienia przez obiekty hydrotechniczne innych funkcji związanych z gospodarką wodną lub ochroną środowiska. Jednocześnie dane międzynarodowe wskazują, iż dopiero koszt wytwarzania energii w elektrowniach wodnych powyżej 5 MW znajduje się poniżej rynkowych cen energii elektrycznej. Ponadto ograniczenie obowiązku zakupu energii elektrycznej z elektrowni wodnych pow. 5 MW ma na celu optymalizację ich pracy pod kątem dobowego zapotrzebowania na energię elektryczną.

W Polsce jest obecnie 779 obiektów posiadających koncesję na wytwarzanie energii elektrycznej z wody (z wyłączeniem elektrowni szczytowo-pompowych). Z tego:

767 obiektów o mocy zainstalowanej do 5 MW, które odpowiada za ok. 38% rocznej produkcji energii elektrycznej z wody (dane za 2012 r.).

12 obiektów o mocy zainstalowanej powyżej 5 MW, które odpowiada za ok. 62% rocznej produkcji energii elektrycznej z wody (dane za 2012 r.).

Biorąc pod uwagę powyższe, w Polsce istnieje 60 obiektów o mocy zainstalowanej powyżej 1 MW do 5 MW, w których wytwarzane jest 0,773 TWh energii elektrycznej z wody (ok. 38,1 %). Roczny koszt wsparcia tych instalacji, przy cenie świadectwa na poziomie 230 zł/MWh wynosi ok. 177,8 mln zł.

4.1.3. Zmiana warunków obrotu prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia

Na zasadzie art. 191 projektu ustawy podmioty zobowiązane do uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia powinni dokonywać sprzedaży nie mniej niż 30% praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia wydanych po dniu wejścia w życie ustawy o odnawialnych źródłach, od dnia wejścia w życie przepisów rozdziału 4 projektowanej ustawy do dnia 31 grudnia 2015 r. Od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. powyższy obowiązek zostanie zwiększony do co najmniej 50%.

4.1.4. Stosowanie przepisów projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii w zakresie dotyczącym podatku akcyzowego

Ustawodawca uznał za niecelowe wprowadzanie zmian do ustawy z dnia o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 108, poz. 626, z późn. zm.) w zakresie możliwości rozszerzenia zakresu zwolnień wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii z podatku akcyzowego. Tym samym w projekcie ostatecznie odstąpiono od zwolnienia z podatku akcyzowego energii elektrycznej wytwarzanej w instalacjach odnawialnego źródła energii i zakupywanej w ramach nowo tworzonego systemu aukcyjnego. Należy po raz kolejny podkreślić, iż celem projektowanej regulacji jest zapewnienie optymalizacji kosztów systemu wsparcia dla energetyki odnawialnej.

Znamiennym jest zatem, iż ww. propozycja jest regulacją, która ma na celu z jednej strony zapewnienie efektywności ekonomicznej projektowanych rozwiązań, z drugiej zaś uproszczenie mechanizmów wsparcia jednocześnie zapewniając zgodność regulacji z przepisami Konstytucji RP w zakresie równego traktowania wytwórców energii elektrycznej z OZE. Powyższy postulat zrealizowany jest w ten sposób, iż regulacja dotyczy przedsiębiorców wytwarzających energię elektryczną wytwarzaną z odnawialnych źródeł energii, którzy dziś są zwolnieni z tego podatku pod warunkiem przedstawienia dokumentu potwierdzającego umorzenie świadectwa pochodzenia energii i zapewnia równość z tymi przedsiębiorcami, którzy otrzymywać będą całość przychodu w ramach wylicytowanej ceny aukcyjnej wytworzonej przez nich energii elektrycznej z OZE.

4.1.5. Ocena zakresu gwarancji zachowania praw nabytych wg mechanizmów wsparcia projektu ustawy

Zgodnie z konkluzjami zawartymi w zleconej przez Ministerstwo Gospodarki analizie prawnej³⁾ przepisy ustawy o odnawialnych źródłach energii powinny uwzględniać zaprezentowane w opracowaniu wytyczne legislacyjne, w szczególności dotyczące odpowiedniego okresu wejścia w życie przepisów, okresów przejściowych, możliwości pozostania w obecnie obowiązującym systemie wsparcia. Stąd też zasady te zostały jasno przedstawione w projekcie ustawy.

Dodatkowo w projekcie ustawy wyraźnie wskazano krąg podmiotów, które uznaje się za uprawnione do pozostania w dotychczasowym systemie wsparcia oraz określono warunki brzegowe jak i horyzont czasowy (zakres) obowiązywania dotychczasowych regulacji wraz z uregulowaniem zasad ich ujawnienia i rejestracji.

Wg ww. autorów analizy roszczenia konstytucyjne mogłyby przysługiwać zarówno aktualnym producentom energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych jak i podmiotom prowadzącym inwestycje w OZE (inwestycje w toku). Ewentualne roszczenia muszą jednak podlegać konkretyzacji finansowej. Powstaje pytanie, czy na podstawie obowiązującego w Polsce prawa inwestorzy mogą liczyć na to, że przez jakiś konkretny czas będą oni mogli zbywać prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia po konkretnej cenie.

W zakresie ryzyka, za podstawowe zagrożenie związane z ewentualnym naruszeniem praw konstytucyjnych uznano możliwą odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa. Warunkiem koniecznym jej wystąpienia jest stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny niekonstytucyjności przyszłych zmian prawnych. Zatem w celu ograniczenia wspomnianego ryzyka, w przepisach projektu dochowane zostały warunki prawidłowej legislacji. W szczególności przeprowadzono konsultacje społeczne. Ponadto zaproponowane zmiany mechanizmów wsparcia wprowadzone zostały z zachowaniem stosownych okresów przejściowych dla inwestorów będących beneficjentami dotychczasowego systemu (art. 201 projektu ustawy).

5. Szczegółowe omówienie pozostałych najważniejszych przepisów projektu ustawy

W rozdziale pierwszym został określony zakres przedmiotowy ustawy. Stwierdzono, iż projektowana ustawa określi:

³⁾ Analiza Kancelarii Bird& Bird, pn. Analiza skutków prawnych wprowadzenia zmian w mechanizmie wsparcia ...s. 79-86.

- 1) zasady i warunki wykonywania działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z odnawialnych źródeł energii, wytwarzania biogazu rolniczego oraz wytwarzania biopłynów, w instalacjach odnawialnego źródła energii ;
- 2) mechanizmy i instrumenty wspierające wytwarzanie energii elektrycznej lub ciepła z odnawialnych źródeł energii oraz wytwarzanie biogazu rolniczego, w instalacjach odnawialnego źródła energii;
- 3) zasady wydawania gwarancji pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii;
- 4) zasady opracowania i realizacji krajowego planu działania w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz sposób monitorowania rynku energii elektrycznej i ciepła z odnawialnych źródeł energii, biogazu rolniczego, a także rynku biokomponentów, paliw ciekłych i biopaliw ciekłych stosowanych w transporcie;
- 5) warunki i tryb certyfikowania instalatorów mikroinstalacji i małych instalacji oraz akredytowania organizatorów szkoleń;
- 6) zasady współpracy międzynarodowej w zakresie wspólnych projektów energetycznych oraz współpracy międzynarodowej w zakresie odnawialnych źródeł energii.

Ponadto w zakresie regulacji wyjaśniono, że do poświadczenia spełnienia przez biopłyn kryteriów zrównoważonego rozwoju stosuje się przepisy ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1164). Ponadto wskazano, iż przepisy projektowanej ustawy nie będą stosowane się do biokomponentów, paliw ciekłych i biopaliw ciekłych zużywanych w transporcie, w rozumieniu ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, z wyłączeniem przepisów rozdziału 7 projektu. Jednocześnie wyjaśniono także, iż do przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii do sieci stosowane będą tak jak dotychczas przepisy rozdziału 2 PE.

Ponadto w art. 2 ujęto w układzie alfabetycznym listę następujących definicji które użyte w projekcie ustawy, oznaczają:

- 1) biogaz – gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów;
- 2) biogaz rolniczy – gaz otrzymywany w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych, odpadów lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem biogazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów;

- 3) biomasa - stałe lub ciekłe substancje pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, które ulegają biodegradacji, pochodzące z produktów, odpadów i pozostałości z produkcji rolnej i leśnej oraz przemysłu przetwarzającego ich produkty, oraz ziarna zbóż niespełniające wymagań jakościowych dla zbóż w zakupie interwencyjnym określonych w art. 7 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1272/2009 z dnia 11 grudnia 2009 r. ustanawiającego wspólne szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do zakupu i sprzedaży produktów rolnych w ramach interwencji publicznej (Dz. Urz. UE L 349 z 29.12.2009, str. 1, z późn. zm.) i ziarna zbóż, które nie podlegają zakupowi interwencyjnemu, a także ulegająca biodegradacji część odpadów przemysłowych i komunalnych, w tym odpadów z instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, w szczególności osadów ściekowych;
- 4) biopłyny – paliwa ciekłe dla celów energetycznych innych niż w transporcie, w tym do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, wytworzone z biomasy lub ziaren zbóż innych niż wymienione w pkt 3, wykorzystywane w instalacjach spełniających wymagania w zakresie standardów emisyjnych, o ile takie standardy zostały określone na podstawie przepisów o ochronie środowiska;
- 5) drewno pełnowartościowe – drewno spełniające wymagania jakościowe wymienione w normach określających wymagania i badania dla drewna wielkowymiarowego liściastego, drewna wielkowymiarowego iglastego oraz drewna średniowymiarowego dla grup oznaczonych jako S1, S2 i S3, oraz materiał drzewny powstały w wyniku procesu celowego rozdrobnienia tego drewna na cele energetyczne;
- 6) dystrybucja – dystrybucję w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne;
- 7) dedykowana instalacja spalania biomasy – instalację odnawialnego źródła energii będącą jednostką wytwórczą w rozumieniu ustawy wymienionej w pkt 6, lub zespołem jednostek wytwórczych, służących do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, w których są spalane wyłącznie biomasa, biogaz, biogaz rolniczy lub biopłyny albo biomasa, biogaz, biogaz rolniczy lub biopłyny i paliwo pomocnicze;
- 8) dedykowana instalacja spalania wielopaliwowego - instalację spalania wielopaliwowego określoną w dokumentacji uwierzytelniającej, stanowiącej załącznik do decyzji Prezesa URE wydanej przed dniem 30 czerwca 2014 roku, w sprawie wydania koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej, wyposażoną w

odrębne linie technologiczne dla przygotowania i transportu do komory paleniskowej biomasy, biopłynu, biogazu lub biogazu rolniczego, których udział liczony według wartości energetycznej w łącznej ilości spalanej wszystkich paliw zużytych w tej instalacji przekracza 20 % w okresie rozliczeniowym określonym we wniosku, o którym mowa w art. 45 ust. 1, lub w okresie rozliczeniowym, o którym mowa w art. 84 ust. 2;

- 9) energia aerothermalna – energię o charakterze nieantropogenicznym, magazynowaną w postaci ciepła w powietrzu na danym terenie;
- 10) energia geothermalna – energię o charakterze nieantropogenicznym, skumulowaną w postaci ciepła pod powierzchnią ziemi;
- 11) energia hydrothermalna - energię o charakterze nieantropogenicznym, skumulowaną w postaci ciepła w wodach powierzchniowych;
- 12) hydroenergia – energię spadku śródlądowych wód powierzchniowych, z wyłączeniem energii uzyskiwanej z pracy pompowej w elektrowniach szczytowo – pompowych;
- 13) instalacja odnawialnego źródła energii – jednostkę wytwórczą w rozumieniu ustawy wymienionej w pkt 6, lub zespół jednostek wytwórczych przyłączonych w jednym miejscu przyłączenia, służących do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z odnawialnych źródeł energii, a także połączony z tą jednostką wytwórczą lub zespołem tych jednostek wytwórczych magazyn energii elektrycznej, przechowujący energię elektryczną wytworzoną w tej lub tych jednostkach;
- 14) instalacja biogazu rolniczego – instalację odnawialnego źródła energii, będącą jednostką wytwórczą w rozumieniu ustawy wymienionej w pkt 6, służącą do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z biogazu rolniczego lub wyodrębnionym zespołem obiektów budowlanych i urządzeń stanowiących całość techniczno-użytkową służących do wytwarzania biogazu rolniczego, a także połączony z nimi magazyn biogazu rolniczego lub energii elektrycznej wytworzonej z tego biogazu;
- 15) instalacja termicznego przekształcania odpadów – instalację odnawialnego źródła energii, będącą spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. poz. 21, 888 i 1238), w której część wytwarzanej energii elektrycznej i ciepła pochodzi z ulegających biodegradacji części odpadów przemysłowych i komunalnych, w tym odpadów z

- uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, w szczególności osadów ściekowych, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 159 ust. 2 ustawy o odpadach;
- 16) instalacja spalania wielopaliwowego – instalację odnawialnego źródła energii, będącą jednostką wytwórczą w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6, służącą do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, w której biomasa, biopłyny, biogaz lub biogaz rolniczy są spalane wspólnie z paliwami kopalnymi;
 - 17) końcowe zużycie energii brutto – nośniki energii dostarczone do celów energetycznych przemysłowi, sektorowi transportowemu, gospodarstwom domowym, sektorowi usługowemu, w tym świadczącemu usługi publiczne, rolnictwu, leśnictwu i rybołówstwu, łącznie ze zużyciem energii elektrycznej i ciepła przez przemysł energetyczny na wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła oraz łącznie ze stratami energii elektrycznej i ciepła powstającymi podczas ich przesyłania i dystrybucji;
 - 18) magazyn energii elektrycznej – wyodrębniony zespół urządzeń i instalacji służących do magazynowania energii elektrycznej w innej postaci energii, powstałej w wyniku procesów technologicznych lub chemicznych;
 - 19) mała instalacja – instalację odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 40 kW i nie większej niż 200 kW, przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV lub o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu większej niż 120 kW i nie większej niż 600 kW;
 - 20) mikroinstalacja – instalację odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 40 kW, przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV lub o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 120 kW;
 - 21) odbiorca – odbiorcę w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
 - 22) odbiorca końcowy – odbiorcę końcowego w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
 - 23) odbiorca przemysłowy – odbiorcę przemysłowego w rozumieniu ustawy wymienionej w pkt 6;
 - 24) odnawialne źródło energii – odnawialne, niekopalne źródła energii, a mianowicie energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, fal, prądów i pływów morskich,

- energię otrzymywaną z biomasy, energię otrzymywaną z biogazu, energię otrzymywaną z biogazu rolniczego oraz energię otrzymywaną z biopłynów;
- 25) operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego - operatora systemu dystrybucyjnego w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
 - 26) operator systemu dystrybucyjnego gazowego – operatora systemu dystrybucyjnego w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
 - 27) operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego - operatora systemu przesyłowego w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
 - 28) opłata OZE - kwota przeznaczona na pokrycie wydatków, o których mowa w art. 94 ust. 3, oraz kosztów działalności Operatora Rozliczeń Energii Odnawialnej S.A., prowadzonej na podstawie ustawy;
 - 29) paliwo gazowe – paliwo gazowe w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
 - 30) paliwo pomocnicze - paliwo inne niż biomasa, biopłyny, biogaz lub biogaz rolniczy stosowane wyłącznie do uruchomienia instalacji odnawialnego źródła energii, w której zastosowane zabezpieczenia techniczne uniemożliwiają wytwarzanie energii elektrycznej z tego paliwa;
 - 31) płatnik opłaty OZE - operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego;
 - 32) przedsiębiorstwo energetyczne - przedsiębiorstwo energetyczne w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
 - 33) przesyłanie – przesyłanie w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
 - 34) rozruch technologiczny - pracę instalacji odnawialnego źródła energii mającą wyłącznie na celu przeprowadzenie prób i testów umożliwiających końcowy odbiór tej instalacji;
 - 35) sieci - sieci w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
 - 36) sieć dystrybucyjna - sieć dystrybucyjna w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
 - 37) sieć przesyłowa - sieć przesyłowa w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
 - 38) transfer statystyczny - przekazanie w danym roku określonej ilości energii elektrycznej wytworzonej w instalacjach odnawialnego źródła energii między Rzeczpospolitą Polską a innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej, Konfederacją Szwajcarską lub państwami członkowskimi Europejskiego

Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;

- 39) układ hybrydowy – instalację odnawialnego źródła energii, będącą jednostką wytwórczą w rozumieniu ustawy wymienionej w pkt 6, wytwarzającą energię elektryczną albo energię elektryczną i ciepło, w której w procesie wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła są wykorzystywane nośniki energii wytwarzane oddzielnie z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, z możliwością wykorzystania paliwa pomocniczego i w źródłach energii innych niż odnawialne, w tej jednostce wytwórczej lub poza nią, pracujące na wspólny kolektor oraz zużywane wspólnie w tej jednostce wytwórczej do wytworzenia energii elektrycznej lub ciepła;
- 40) układ rozdzielony – układ urządzeń pozwalający na oddzielne wytwarzanie energii elektrycznej oraz ciepła w odrębnych procesach technologicznych;
- 41) wartość początkowa – wartość początkową w rozumieniu art. 31 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 i 613);
- 42) wyłączna strefa ekonomiczna - obszar wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 934 i 1014);
- 43) wysokosprawna kogeneracja – wysokosprawną kogenerację w rozumieniu przepisów ustawy wymienionej w pkt 6;
- 44) wytwórca - podmiot, który ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wytwarzający energię elektryczną lub ciepło z odnawialnego źródła energii lub wytwarzający biogaz rolniczy, w instalacjach odnawialnego źródła energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w wyłącznej strefie ekonomicznej;
- 45) zboża pełnowartościowe - ziarna zbóż spełniające wymagania jakościowe dla zbóż w zakupie interwencyjnym określone w art. 7 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1272/2009 z dnia 11 grudnia 2009 r. ustanawiającego wspólne szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do zakupu i sprzedaży produktów rolnych w ramach interwencji publicznej (Dz. Urz. UE L 349 z 29.12.2009, str. 1), które podlegają zakupowi interwencyjnemu.

Należy wyjaśnić, że część ww. definicji ustawowych takich jak, biomasa, biopłyny, końcowe zużycie energii brutto, stanowi transpozycję przepisów dyrektywy 2009/28/WE, Pozostałe definicje mają zastosowanie, m.in. do wypracowanych trybów zgłoszeniowych i rejestracyjnych działalności wytwórczej w zależności od zainstalowanej mocy elektrycznej instalacji, jak również do mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii elektrycznej z OZE lub biogazu rolniczego.

Podstawowa regulacja wyrażona w pierwszej jednostce redakcyjnej rozdziału 2. stanowi, iż podjęcie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii innych niż mikroinstalacja i mała instalacja wymaga uzyskania koncesji na zasadach i warunkach określonych w przepisach rozdziału 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne.

Odrębnie ukształtowany został zakres obowiązków wytwórcy energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji będący osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, który wytwarza energię elektryczną, ciepło lub chłód w celu zużycia na własne potrzeby, mogą w myśl projektowanych przepisów, odpowiednio przeniesionych w ustawy – Prawo energetyczne, sprzedać nadwyżkę niewykorzystanej energii elektrycznej wytworzonej przez w mikroinstalacji i wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej. Sprzedaż taka nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

W celu zapewnienia, m.in. bezpiecznej pracy systemu elektroenergetycznego, wytwórca energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji, będący osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, która wytwarza energię elektryczną, ciepło lub chłód w celu zużycia na własne potrzeby, a także przedsiębiorca w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, będą zobowiązane pisemnie poinformować operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, na którego obszarze działania ma zostać przyłączona mikroinstalacja, o planowanej lokalizacji, rodzaju i mocy mikroinstalacji. Przekazywanie pisemnych informacji wymienionych wyżej wytwórców dotyczy również każdej zmiany rodzaju i mocy zainstalowanej energii elektrycznej w mikroinstalacji oraz przypadku zawieszeniu lub zakończeniu wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji. Pisemne zgłoszenie powinno nastąpić w terminie 14 dni od dnia zmiany tych

danych albo od dnia zawieszenia lub zakończenia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji.

Dalsze przepisy w sposób szczegółowy regulują tryb oraz termin przekazywania przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE) informacji o mikroinstalacjach przyłączonych do systemu elektroenergetycznego, a także o każdej zmianie rodzaju i mocy zainstalowanej energii elektrycznej w mikroinstalacji oraz o odłączeniu mikroinstalacji od sieci dystrybucyjnej. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przekazuje informacje w terminie 14 dni od dnia przyłączenia mikroinstalacji lub uzyskania informacji o zmianie danych albo odłączenia mikroinstalacji od sieci dystrybucyjnej.

Przepisy rozdziału 3. regulują zasady i warunki wykonywania działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z biogazu rolniczego lub wytwarzania biogazu rolniczego w instalacjach biogazu rolniczego

W pierwszej kolejności uregulowano zakres obowiązków wytwórców energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z biogazu rolniczego w mikroinstalacji, wpisanych do rejestru producentów prowadzonego na podstawie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. W przypadku osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, którzy wytwarzają energię elektryczną, ciepło lub chłód z biogazu rolniczego na własne potrzeby, mogą oni w myśl projektowanych przepisów sprzedać nadwyżkę niewykorzystanej energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji i wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej. Kluczowym aspektem w tym przypadku jest fakt, iż sprzedaż taka nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

W celu zapewnienia, m.in. bezpiecznej pracy systemu elektroenergetycznego, wytwórca energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z biogazu rolniczego w mikroinstalacji, będący osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, która wytwarza energię elektryczną, ciepło lub chłód w celu zużycia na własne potrzeby, a także przedsiębiorca w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, będą zobowiązani pisemnie poinformować operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, na którego obszarze działania ma zostać przyłączona mikroinstalacja, o planowanej lokalizacji, rodzaju i mocy mikroinstalacji. Przekazywanie pisemnych informacji wymienionych wyżej wytwórców dotyczy również każdej zmiany rodzaju i mocy zainstalowanej energii elektrycznej w mikroinstalacji oraz przypadku zawieszeniu lub zakończenia wytwarzania

energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji. Pisemne zgłoszenie powinno nastąpić w terminie 14 dni od dnia zmiany tych danych albo od dnia zawieszenia lub zakończenia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji.

Dalsze przepisy w sposób szczegółowy regulują tryb oraz termin przekazywania przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego Prezesowi Agencji Rynku Rolnego (Prezes ARR) informacji o mikroinstalacjach przyłączonych do systemu elektroenergetycznego, a także o każdej zmianie rodzaju i mocy zainstalowanej energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji oraz o odłączeniu tych mikroinstalacji od sieci dystrybucyjnej. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przekazuje informacje w terminie 14 dni od dnia przyłączenia mikroinstalacji lub uzyskania informacji o zmianie danych albo odłączenia mikroinstalacji od sieci dystrybucyjnej.

W przypadku działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii oraz energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii innych niż mikroinstalacja, projektodawca w art. 23 ustawy wyraźnie określił, iż jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej i wymaga wpisu do rejestru wytwórców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie biogazu rolniczego (rejestr wytwórców biogazu rolniczego).

Wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie biogazu rolniczego jest zobowiązany posiadać tytuł prawny do obiektów budowlanych, w których będzie wykonywana działalność gospodarcza w zakresie biogazu rolniczego, dysponować odpowiednimi obiektami i instalacjami, w tym urządzeniami technicznymi, spełniającymi wymagania określone w szczególności w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, sanitarnych i o ochronie środowiska, umożliwiającymi wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie biogazu rolniczego.

Przepisy art. 26 projektu ustawy szczegółowo wskazują, co zawiera wniosek o wpis do rejestru wytwórców biogazu rolniczego, przy czym do rejestru wytwórców biogazu rolniczego wpisuje się oznaczenie wytwórcy, jego siedziby i adresu, numer identyfikacji podatkowej (NIP) wytwórcy, numer wpisu wytwórcy w Krajowym Rejestrze Sądowym, albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Rejestr wytwórców biogazu rolniczego jest jawny i może być prowadzony w systemie informatycznym.

Wytwórca wpisany do rejestru wytwórców biogazu rolniczego jest obowiązany pisemnie informować Prezesa ARR o każdej zmianie danych zawartych w tym rejestrze oraz o zakończeniu lub zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej w zakresie biogazu rolniczego, w terminie 14 dni od dnia zmiany tych danych albo od dnia zakończenia lub zawieszenia wykonywania tej działalności. Na podstawie przekazanych informacji, Prezes ARR dokonuje zmiany wpisu w rejestrze wytwórców biogazu rolniczego. Z kolei Prezes ARR przekazuje Prezesowi URE informacje o zmianach dokonanych w rejestrze wytwórców biogazu rolniczego w terminie 7 dni od dnia dokonania tych zmian, a także informacje o wykorzystywaniu substratów nieobjętych definicją biogazu rolniczego do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z biogazu rolniczego lub wytwarzania biogazu rolniczego, po uzyskaniu takich informacji.

Co ważne, Prezes ARR jest uprawniony do kontroli wykonywania działalności gospodarczej, w zakresie biogazu rolniczego. Czynności kontrolne wykonują pracownicy Agencji Rynku Rolnego na podstawie pisemnego upoważnienia Prezesa ARR oraz po okazaniu legitymacji służbowej. Zakres prowadzonej kontroli obejmuje uprawnienie do wstępu na teren nieruchomości, obiektów, lokali lub ich części, gdzie jest wykonywana działalność gospodarcza w zakresie biogazu rolniczego, a także żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji oraz udostępniania danych mających związek z przedmiotem kontroli.

W rozdziale 4 oprócz opisywanej powyżej reguły eliminującej ryzyko wystąpienia nadkompensaty wsparcia oferowanego dla producentów energii z OZE z inną pomocą publiczną i pomocą de minimis uregulowano zasady wyznaczania sprzedawcy zobowiązanego oraz szczegółowe zasady zakupu energii elektrycznej z OZE lub biogazu rolniczego.

Co do zasady, obowiązek zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej z biogazu rolniczego, powstaje od pierwszego dnia wprowadzenia energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej i trwa przez kolejnych 15 lat, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2035 roku, przy czym okres ten jest liczony od dnia wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub z biogazu rolniczego potwierdzony wydanym świadectwem pochodzenia.

Cena zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii dla niewykorzystanej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wytworzonej przez wytwórcę energii elektrycznej będącego osobą fizyczną nie prowadzącą działalności gospodarczej, który wytwarza energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji w celu jej zużycia na własne wynosi 80 % średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, ogłoszonej przez Prezesa URE na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b ustawy - Prawo energetyczne.

Cena zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii dla pozostałych instalacji OZE wynosi 100 % średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, ogłoszonej przez Prezesa URE na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b ustawy - Prawo energetyczne.

Energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii lub energia elektryczna z biogazu rolniczego, wytworzona w zmodernizowanej po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy mikroinstalacji może zostać zakupiona jedynie w przypadku, gdy:

- 1) w wyniku modernizacji mikroinstalacji nastąpił przyrost mocy zainstalowanej energii elektrycznej, ale nie więcej niż do 40 kW;
- 2) nakłady na modernizację mikroinstalacji wyniosły co najmniej 30% wartości początkowej modernizowanej mikroinstalacji, z uwzględnieniem przepisów dotyczących amortyzacji;
- 3) urządzenia wchodzące w skład zmodernizowanej mikroinstalacji, służące do wytwarzania energii elektrycznej, zamontowane w czasie modernizacji zostały wyprodukowane nie wcześniej niż 48 miesięcy przed dniem wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, w tej zmodernizowanej mikroinstalacji.

Dla pozostałych instalacji OZE, w których energia elektryczna została wytworzona po raz pierwszy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, z zastrzeżeniem wskazanym w art. 42 ust. 2-10 i art. 89 ust. 5 i 6, sprzedawca zobowiązany ma obowiązek zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej w przypadku gdy energia elektryczna została wytworzona po raz pierwszy przed dniem wejścia w życie ustawy. To samo dotyczy instalacji odnawialnego źródła energii innej niż mikroinstalacja, zmodernizowanej po dniu wejścia w życie ustawy.

W art. 42 od ust. 2 do ust. 10 wskazano wyłączenia obowiązków sprzedawcy zobowiązanego. Ustawodawca uzależnia obowiązek sprzedawcy z urzędu, np. od udziału poniesionych nakładów na modernizację w stosunku do wartości początkowej instalacji.

Obowiązek zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej z biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii innych niż mikroinstalacja, w tym energii elektrycznej wytworzonej w okresie rozruchu technologicznego instalacji odnawialnego źródła energii, w której energia elektryczna została wytworzona po raz pierwszy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, powstaje od pierwszego dnia wprowadzenia tej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej i przysługuje maksymalnie przez okres kolejnych 15 lat, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2035 roku, licząc od dnia wytworzenia po raz pierwszy tej energii, potwierdzonego wydanym świadectwem pochodzenia.

W nowym systemie aukcyjnym zakup energii elektrycznej z OZE trwa przez okres 15 lat od dnia wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej w instalacji OZE (nowe instalacje OZE) albo zmodernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii po dniu wejścia w życie rozdziału 4 projektowanej ustawy, nie dłużej niż do 31 grudnia 2035 r. (wujatek morskie farmy wiatrowe), przy czym okres ten jest liczony od dnia wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej, za którą przysługiwało świadectwo pochodzenia.

Obowiązek zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i energii elektrycznej z biogazu rolniczego w zmodernizowanej po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy instalacji odnawialnego źródła energii innej niż mikroinstalacja, powstaje od pierwszego dnia wprowadzenia tej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej i trwa maksymalnie do 31 grudnia 2015 roku, przy czym okres ten jest liczony od dnia wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego w zmodernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii, dla której przysługuje świadectwo pochodzenia.

Kolejną zasadą jest, iż obowiązek zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej z biogazu rolniczego w okresie rozruchu technologicznego instalacji odnawialnego źródła energii, trwa nie dłużej niż przez 90 dni licząc od dnia pierwszego wprowadzenia energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego do sieci właściwego operatora.

W przypadku elektrowni wodnych, w których energia elektryczna została wytworzona po raz pierwszy przed dniem wejścia w życie ustawy, obowiązek sprzedawcy

zobowiązany jest ograniczony do zakupu energii elektrycznej wytworzonej elektrowniach wodnych o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej do 5 MW.

Przepis przeciwdziałający montażu wyeksploatowanych instalacji OZE i promujący zarazem nowe urządzenia stanowi, iż obowiązek zakupu energii elektrycznej istnieje jedynie w przypadku, gdy urządzenia wchodzące w skład instalacji, służące do wytwarzania energii elektrycznej, zamontowane w czasie modernizacji zostały wyprodukowane nie wcześniej niż 48 miesięcy przed dniem wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, w tej zmodernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii

Ponadto energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii lub energia elektryczna z biogazu rolniczego, wytworzona w zmodernizowanej po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy instalacji odnawialnego źródła energii może zostać zakupiona jedynie w przypadku, gdy:

- 1) w wyniku modernizacji instalacji odnawialnego źródła energii nastąpił przyrost mocy zainstalowanej energii elektrycznej;
- 2) nakłady na modernizację instalacji odnawialnego źródła energii wyniosły co najmniej 30% wartości początkowej modernizowanej instalacji odnawialnego źródła energii, z uwzględnieniem przepisów dotyczących amortyzacji;
- 3) zmodernizowana instalacja odnawialnego źródła energii nie będzie wykorzystywana do wytwarzania energii elektrycznej z biomasy, biopłynów, biogazu lub biogazu rolniczego w instalacjach spalania wielopaliwowego, z wyłączeniem dedykowanych instalacji spalania wielopaliwowego.

Ważnym przepisem dotyczącym modernizacji instalacji:

- 1) niestanowiącej instalacji odnawialnego źródła energii w wyniku której powstała instalacja odnawialnego źródła energii,
- 2) spalania wielopaliwowego w wyniku której powstała instalacja odnawialnego źródła energii, która nie będzie wykorzystywana do wytwarzania energii elektrycznej w instalacji spalania wielopaliwowego, z wyłączeniem dedykowanych instalacji spalania wielopaliwowego, albo
- 3) elektrowni wodnej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej do 5 MW

- jest możliwość zakupu wytworzonej energii elektrycznej pod warunkiem montażu nowych urządzeń wyprodukowanych nie wcześniej niż 48 miesięcy przed dniem wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii warunków. Ponadto nakłady na modernizację takiej instalacji powinny wynieść co najmniej 30% wartości początkowej modernizowanej instalacji, z uwzględnieniem przepisów dotyczących amortyzacji. Ponadto zmodernizowana instalacja odnawialnego źródła energii nie może być wykorzystywana do wytwarzania energii elektrycznej z biomasy, biopłynów, biogazu lub biogazu rolniczego w instalacjach spalania wielopaliwowego, z wyłączeniem dedykowanych instalacji spalania wielopaliwowego.

Ilość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii, którą jest obowiązany zakupić sprzedawca zobowiązany, ustala się na podstawie rzeczywistych wskazań układu pomiarowo - rozliczeniowego w danym miesiącu. Koszt instalacji układu pomiarowo - rozliczeniowego ponosi wytwórca energii elektrycznej.

Świadectwo pochodzenia nie przysługuje także dla energii elektrycznej wytworzonej w elektrowniach wodnych o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej powyżej 5 MW. Jak było zaprezentowane powyżej, analizy ekonomiczne wskazują na niezasadność kontynuowania wsparcia dla dużych, zamortyzowanych obiektów hydroenergetycznych, gdzie koszt wytworzenia energii elektrycznej kształtuje się poniżej ceny energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym.

Świadectwo pochodzenia lub świadectwo pochodzenia biogazu rolniczego wydaje Prezes URE na wniosek wytwórcy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii. Świadectwo pochodzenia lub świadectwo pochodzenia biogazu rolniczego jest wydawane wyłącznie w formie elektronicznej i przekazywane bezpośrednio do rejestru świadectw pochodzenia i świadectw pochodzenia biogazu rolniczego.

Zgodnie z art. 56 projektu ustawy opłatę zastępczą oblicza się według wzoru:

$$O_z = O_{zj} \times (E_o - E_u),$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

O_z - opłatę zastępczą wyrażoną w złotych,

O_{zj} - jednostkową opłatę zastępczą wynoszącą 297,35 złotych za 1 MWh,

Eo - ilość energii elektrycznej, wyrażoną w MWh, wynikającą z obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu rolniczego w danym roku,

Eu - ilość energii elektrycznej, wyrażoną w MWh, wynikającą ze świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu, które obowiązany podmiot, o którym mowa w art. 52 ust. 2, przedstawił do umorzenia w danym roku.

Należy wyjaśnić, iż w celu optymalizacji kosztowej ustalono, że jednostkowa opłata zastępcza kształtować się będzie na poziomie 297,35 złotych za 1 MWh przez cały okres obowiązywania zoptymalizowanych mechanizmów wsparcia. Kwota bazową stanowi jednostkowa opłata zastępcza ustalona na rok 2013.

Należy również wyjaśnić, iż zgodnie z przepisem art. 67 prawa majątkowe wynikające ze świadectwa pochodzenia lub świadectwa pochodzenia biogazu rolniczego wygasają z chwilą ich umorzenia., przy czym przedsiębiorstwo energetyczne, odbiorca końcowy, towarowy dom maklerski lub dom maklerski oraz odbiorca przemysłowy wraz z wnioskiem o umorzenie świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu rolniczego jest obowiązany złożyć do Prezesa URE dokument stwierdzający prawa majątkowe wynikające z tych świadectw przysługujące wnioskodawcy i odpowiadającą tym prawom ilość energii elektrycznej lub biogazu rolniczego.

W zakresie rozliczeń ww. obowiązku świadectwo pochodzenia lub świadectwo pochodzenia biogazu rolniczego umorzone do dnia 31 marca danego roku kalendarzowego jest uwzględniane przy rozliczeniu wykonania obowiązku określonego w poprzednim roku kalendarzowym.

Przypomnienia wymaga reguła obowiązująca obecnie, potwierdzona w art. 69 ustawy stanowiąca, iż opłata zastępcza stanowi przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i jest uiszczana na rachunek bankowy tego funduszu do dnia 31 marca każdego roku, za poprzedni rok kalendarzowy. Dodatkowym przepisem w tym zakresie jest zobowiązanie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do przedstawiania co kwartał ministrowi właściwemu do spraw gospodarki oraz Prezesowi URE informacji o wpłatach z tytułu opłat zastępczych i kar pieniężnych.

Na podstawie art. 71 projektu wytwarzanie energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy elektrycznej nieprzekraczającej 5 MW lub wytwarzanie biogazu rolniczego o wydajności do 20 mln m³/rok w instalacji odnawialnego

źródła energii zwalnia się z opłat dokonanie wpisu do rejestru świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu rolniczego oraz zmian w rejestrze, które dla pozostałych uczestników podlegają opłacie w wysokości odzwierciedlającej koszty prowadzenia rejestru.

W zakresie preferencji dla ciepła wytwarzanego w instalacjach odnawialnego źródła energii w projekcie ustawy utrzymano i odpowiednio dostosowano przepisy stanowiące, iż przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem ciepłem i sprzedające to ciepło jest obowiązane do zakupu oferowanego ciepła lub chłodu wytwarzanego w instalacji odnawialnego źródła energii, przyłączonej do sieci, znajdującej się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w ilości nie większej niż zapotrzebowanie odbiorców tego przedsiębiorstwa, przyłączonych do sieci, do której jest przyłączona instalacja odnawialnego źródła energii lub instalacja termicznego przekształcania odpadów.

Powyższy obowiązek uznaje się za spełniony, jeżeli oferowane do sprzedaży ciepło, wytworzone w instalacji odnawialnego źródła energii lub instalacji termicznego przekształcania odpadów, zakupiono w ilości:

- 1) w jakiej je oferowano lub
- 2) równej zapotrzebowaniu odbiorców przedsiębiorstwa energetycznego realizującego ten obowiązek i przyłączonych do sieci ciepłowniczej, do której jest przyłączona instalacja odnawialnego źródła energii lub instalacja termicznego przekształcania odpadów, proporcjonalnie do udziału mocy zainstalowanej tej instalacji w całkowitej mocy zamówionej przez odbiorców, z uwzględnieniem charakterystyki odbioru oraz możliwości przesyłania ciepła wytwarzanego w tych instalacjach

- pod warunkiem, że koszty zakupu tego ciepła nie spowodują wzrostu cen ciepła lub stawek opłat za ciepło dostarczone odbiorcom w danym roku o więcej niż wartość średniorocznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku kalendarzowym, określonego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Co istotne, za koszty uzasadnione ponoszone w związku z realizacją powyższego obowiązku uwzględniane w taryfach, uznaje się koszty zakupu ciepła, które nie spowodują w przedsiębiorstwie energetycznym, w danym roku, wzrostu cen lub stawek opłat za ciepło dostarczane odbiorcom, o więcej niż wartość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych. Koszty zakupu ciepła ponoszone w związku z realizacją obowiązku, o którym mowa powyżej uwzględnia się w kalkulacji cen ustalanych w taryfach przedsiębiorstw energetycznych realizujących ten obowiązek, przyjmując, że każda jednostka ciepła sprzedawanego przez dane przedsiębiorstwo energetyczne wszystkim odbiorcom

przyłączonym do sieci ciepłowniczej, do której jest przyłączona instalacja odnawialnego źródła energii lub instalacja termicznego przekształcania odpadów, jest w tej samej wysokości obciążona tymi kosztami.

W zakresie biogazu lub biogazu rolniczego, operator systemu dystrybucyjnego gazowego, w obszarze swojego działania, jest obowiązany do dystrybucji biogazu lub biogazu rolniczego spełniającego parametry jakościowe określone w przepisach odrębnych, wytwarzanego w instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonej bezpośrednio do sieci tego operatora.

Zgodnie z art. 118 projektu ustawy, minister właściwy do spraw rynków rolnych na wniosek Prezesa ARR, ogłaszać będzie, w formie obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, listę zawierającą uznane za biomasę ulegające biodegradacji części produktów, odpady lub pozostałości pochodzenia biologicznego z rolnictwa, łącznie z substancjami roślinnymi i zwierzęcymi, leśnictwa i rybołówstwa oraz powiązanych z nimi działów przemysłu, w tym z chowu i z hodowli ryb oraz akwakultury, wraz z procentowym określeniem poziomu biodegradowalności tej biomasy.

Zmiany w przepisach obowiązujących (rozdział 10)

W projekcie ustawy dokonano następujących zmian :

1. w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 361, z późn. zm.),
2. w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne,
3. w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 48, poz. 284, z późn. zm.),
4. w ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 963 i 984),
5. w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.),
6. w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907, 984 i 1047),
7. w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1164),
8. w ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1282, 1448 i 1512 oraz z 2013 r. poz.),

Przedmiotowe zmiany mają na celu dostosowanie projektowanej regulacji do aktualnych przepisów obowiązujących innych ustaw. Pozostałe przepisy stanowią integralną część projektowanych przepisów.

Poniżej omówiono szczegółowo, główny kierunek zmian ww. przepisów prawa, a mianowicie.

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o **podatku dochodowym od osób fizycznych** wprowadza się zmiany w obowiązujących przepisach, których celem jest dostosowania regulacji, będących kontynuacją dotychczasowych rozwiązań w zakresie opodatkowania przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej do przepisów projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii. Przepis ten ma na celu zapewnienie kontynuacji wpływów do budżetu państwa z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, dzięki uwzględnieniu w przychodach z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej przychodu z tytułu wytwarzania energii elektrycznej w instalacjach odnawialnego źródła energii, zarówno z tytułu odpłatnego zbycia świadectw pochodzenia i świadectw pochodzenia biogazu rolniczego, jak i z tytułu przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej wytwarzanej w instalacjach odnawialnego źródła energii w ramach nowego rozwiązania opartego o system aukcyjny, którego celem jest zapewnienie optymalizacji kosztów systemu wsparcia dla energetyki odnawialnej.

W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - **Prawo energetyczne** wprowadza się szereg zmian związanych z „wyjęciem” przepisów dotyczących odnawialnych źródeł energii z PE i ich „przeniesieniem” do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii. Tak na przykład w związku ze zdefiniowaniem odnawialnego źródła energii, mikroinstalacji oraz małej instalacji w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii, po uchwaleniu będącej podstawową ustawą dla tych pojęć, definicje odnawialnego źródła energii, mikroinstalacji oraz małej instalacji zawarte w projekcie nowelizującym PE odsyłają do definicji zawartych w tamtym projekcie ustawy. Ponadto, w celu zachowania zgodności terminologicznej w obydwu projektach ustaw oraz w związku z wprowadzeniem do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii pojęcia „instalacji odnawialnego źródła energii” w wielu miejscach projektu nowelizującego PE gdzie występuje pojęcie „odnawialnego źródła energii” zastąpiono je pojęciem „instalacji odnawialnego źródła energii” (np. art. 7 PE).

Dyrektywa 2009/28/WE przewiduje obowiązek zapewnienia przez operatora systemu pierwszeństwa przyłączenia do sieci instalacji odnawialnego źródła energii. Jako że zagadnienie przyłączania do sieci instalacji odnawialnego źródła energii będzie nadal

regulowane w PE (PE będzie nadal regulowało przyłączanie do sieci wszystkich podmiotów) wprowadzono powyższy obowiązek do polskiego systemu prawnego dokonując odpowiedniej zmiany w art. 7 PE normującym ogólne zasady przyłączania do sieci.

I tak, w przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej odmówi przyłączenia do sieci instalacji odnawialnego źródła energii z powodu braku technicznych warunków przyłączenia wynikających z braku niezbędnych zdolności przesyłowych sieci, w terminie proponowanym przez podmiot ubiegający się o przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii, przedsiębiorstwo energetyczne będzie zobowiązane określić planowany termin oraz warunki wykonania niezbędnej rozbudowy lub modernizacji sieci, a także określa termin przyłączenia. W przypadku zaś braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia w zakresie mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii, będzie ono zobowiązane powiadomić podmiot ubiegający się o przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii o wielkości dostępnej mocy przyłączeniowej, dla jakiej mogą być spełnione te warunki. Jeżeli wartość dostępnej mocy przyłączeniowej wyznaczona z uwzględnieniem warunków bilansowych systemu elektroenergetycznego jest mniejsza, niż wartość mocy przyłączeniowej określonej przez podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej będzie mogło, na wniosek tego podmiotu, wydać warunki przyłączenia i zawrzeć umowę o przyłączenie, pod warunkiem, że instalacja odnawialnego źródła energii będzie wyposażona w magazyn energii elektrycznej umożliwiający magazynowanie energii wytworzonej z tej instalacji.

Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej będzie również obowiązane określić w warunkach przyłączenia przewidywany harmonogram przyłączania instalacji odnawialnego źródła energii, uwzględniający poszczególne etapy rozbudowy sieci, a także zestawienie planowanych prac.

Ponadto, przywraca się na lata 2014-2015 system wsparcia wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w jednostkach wysokosprawnej kogeneracji, z wyłączeniem jednostek opalanych metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych robotach górniczych w czynnych, likwidowanych lub zlikwidowanych kopalniach węgla kamiennego lub gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25

sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. Nr 169, poz. 1199, z późn. zm.), dla których system wsparcia został ustalony do dnia 30 czerwca 2019 r.

1. Dopuszczalność wsparcia

W art. 14 dyrektywa 2012/27/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/EU oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE, wskazuje na potrzebę „przyjęcia polityk stwarzających warunki odpowiedniego uwzględniania na szczeblu lokalnym i regionalnym potencjału stosowania efektywnego ogrzewania i chłodzenia, w szczególności z wykorzystaniem wysokosprawnej kogeneracji. Załącznik I do ww. dyrektywy określa ogólne zasady obliczania ilości energii elektrycznej z kogeneracji, zaś załącznik II metodę określania sprawności procesu kogeneracji.

2. Wsparcie kogeneracji w krajach UE

Wysokosprawna kogeneracja jest wspierana przez inne kraje członkowskie UE, które doceniają rolę wysokosprawnej kogeneracji w realizowanej polityce ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Tego typu wsparcie jest stosowane w Danii, Finlandii, Czechach, Holandii, a także w Niemczech (ustawa o wsparciu kogeneracji wraz z systemem wsparcia w taryfach Operatorów Systemów Przesyłowych).

3. Kogeneracja w „Polityce energetycznej Polski do 2030 roku”

Jednym z celów przyjętej w dniu 10 listopada 2009 r. Polityki energetycznej Polski do 2030 r., która stanowi załącznik do obwieszczenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2030 r. (M. P. z 2010 r. Nr 2, poz. 11) jest podwojenie produkcji energii elektrycznej ze źródeł wysokosprawnej kogeneracji. Aby osiągnąć ten cel, konieczne jest stosowanie mechanizmu wsparcia oraz stymulacji rozwoju nowych źródeł.

Jednym z działań wykonawczych (Działanie 1.3 – str. 3) Programu Działań Wykonawczych stanowiącego załącznik do Polityki energetycznej Polski do 2030 r. jest utrzymanie systemu wsparcia energii elektrycznej w technologii wysokosprawnej kogeneracji na poziomie zapewniającym opłacalność inwestowania w nowe moce oraz zapewnienie przewidywalności tego systemu w perspektywie kolejnych 10 lat.

W przypadku zaprzestania wsparcia nie tylko rozwój kogeneracji staje się niemożliwy, ale pod znakiem zapytania pozostaje możliwość utrzymania obecnego poziomu wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji po roku 2016, kiedy zacznie obowiązywać dyrektywa o emisjach przemysłowych. Istnieje już obecnie konieczność ponoszenia znaczących nakładów inwestycyjnych, szczególnie w dużych elektrociepłowniach, aby sprostać normom środowiskowym wynikającym z tej dyrektywy. Zakres prac jest tak duży i kosztowny, że okres, jaki pozostał do wybudowania niezbędnych instalacji, musi być dobrze wykorzystany począwszy od teraz. Należy zdawać sobie sprawę, że ze względów technicznych nie da się wykonać wszystkich instalacji w krótkim czasie. Problem dotyczy szczególnie elektrociepłowni, ponieważ elektrownie systemowe zostały wyposażone już w instalacje odsiarczania, które będą wymagały relatywnie niewielkiej modyfikacji w porównaniu z budową nowych instalacji w elektrociepłowniach. Warto przypomnieć, że budowa instalacji ochrony środowiska w elektrowniach została zrealizowana ze wsparciem finansowym, co zapewniono poprzez kontrakty długoterminowe.

W tej sytuacji pozostawienie elektrociepłowni bez systemu wsparcia jest niezgodne z deklaracjami zawartymi w Polityce energetycznej Polski do 2030 r. i będzie stanowiło negatywny sygnał dla inwestorów.

4. Wpływ ETS na funkcjonowanie kogeneracji

Jak wspomniano na wstępie, w latach 2013-2020 wejdą w życie nowe zasady w zakresie przydziału uprawnień dla instalacji objętych Europejskim Systemem Handlu Uprawnieniami do Emisji. W związku z tym w roku 2013 polskie elektrociepłownie i ciepłownie przystąpią do systemu handlu emisjami CO₂ pod presją zakupu ok. 60% pozwoleń na emisję CO₂. W kolejnych latach udział ten będzie wzrastał. Wpłynie to znacząco na wzrost kosztów wytwarzania ciepła (zależnie od ceny uprawnień) nawet o 25% w roku 2013 i w konsekwencji wzrostu cen ciepła dostarczanego do systemów scentralizowanych. Taki wzrost cen ciepła (z perspektywą dalszego, stopniowego wzrostu) może spowodować odłączanie się części odbiorców ciepła od sieci ciepłowniczych i przechodzenie na indywidualne systemy ogrzewania, które nie podlegają wymaganiom dyrektywy dot. handlu emisjami. Źródła te są w znacznym stopniu odpowiedzialne za tzw. „niską emisję” i z reguły nie pracują w skojarzeniu. Zachwieje to rynkiem ciepła, naruszając zasady konkurencji, a ponadto przyczyni się do znacznego wzrostu emisji CO₂ poza systemem handlu emisjami CO₂. Zaproponowanym przez Komisję Europejską rozwiązaniem jest wprowadzenie nowego sposobu opodatkowania paliw (w tym dla źródeł niepodlegających dyrektywie dot. handlu

emisjami). Akcyza będzie naliczana z uwzględnieniem emisji CO₂ powstającego w wyniku spalania tego paliwa. Planuje się, że system ten może być wprowadzony w krajach UE już od 2013 r. Utrzymywanie niekonkurencyjnych cen ciepła w tak długim okresie może spowodować poważne zakłócenia na rynku ciepła, w tym likwidację niektórych przedsiębiorstw ciepłowniczych.

Obecnie ceny ciepła wytwarzanego w elektrociepłowniach bazują na cenach referencyjnych wyznaczanych w oparciu o wartości średnie taryf ciepłowni. Ponieważ grupa ciepłowni o mocy poniżej 20 MW nie będzie objęta obowiązkiem zakupu uprawnień do emisji, a jednocześnie uczestniczy ona w bazie kotłowni stanowiących podstawę do obliczenia ceny referencyjnej dla źródeł kogeneracyjnych, zatem wyznaczona przez Prezesa URE cena referencyjna ciepła od 2013 r. nie w pełni będzie przenosić koszty zakupu uprawnień do emisji wymagane dla produkcji ciepła w elektrociepłowniach. Dlatego też chcąc uniknąć znacznego, uzasadnionego wzrostu cen ciepła, zasadne jest utrzymanie systemu wsparcia dla źródeł kogeneracyjnych na pokrycie tych dodatkowych kosztów zakupu uprawnień CO₂ dla ciepła, których nie uwzględnia cena referencyjna.

5. Przykłady

- 1) Elektrociepłownie warszawskie emitują rocznie około 6 mln ton CO₂, w tym na potrzeby produkcji ciepła około 4 mln ton. Według wstępnych kalkulacji wykonanych przez specjalistów tej firmy, w 2013 r. trzeba będzie zakupić ok. 1,5 mln uprawnień do emisji CO₂ na potrzeby produkcji ciepła, a w roku 2016 około 2,5 mln ton. Oznacza to dodatkowe koszty dla firmy w tych latach w wysokości odpowiednio 120 mln PLN i 200 mln PLN (przy założeniu, że 1 tona CO₂ kosztuje 20 Euro);
- 2) W elektrociepłowniach łódzkich emituje się rocznie około 2,5 mln ton CO₂, w tym na potrzeby produkcji ciepła około 1,8 mln ton. W 2013 r. trzeba będzie zakupić ok. 0,8 mln uprawnień do emisji CO₂ na potrzeby produkcji ciepła, a w roku 2016 około 1,2 mln ton. Oznacza to dodatkowe koszty dla firmy w tych latach w wysokości odpowiednio 65 mln PLN i 95 mln PLN.

W ustawie z dnia 26 października 2000 r. o **giełdach towarowych** wprowadza się zmiany mające na celu dostosowanie rozwiązań ustawy o giełdach towarowych do regulacji zaproponowanych w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii, oraz zmian będących pochodnymi zmian w ustawie – Prawo energetyczne.

W ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o **dozorze technicznym** wprowadza się zmiany mające na celu dostosowanie rozwiązań ustawy o dozorze technicznym do regulacji zaproponowanych w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii, oraz zmian będących pochodnymi zmian w ustawie – Prawo energetyczne. Rozwiązania te stanowią będą uzupełnienie zmian tej ustawy wprowadzonych ustawą z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 984).

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - **Prawo ochrony** wprowadza się zmiany mające na celu dostosowanie rozwiązań ustawy - Prawo ochrony środowiska do rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii. Przepisy zmieniane stanowią co do zasady kontynuację dotychczasowych rozwiązań, a dodatkowo proponowane regulacje jasno określają przedmiotowy katalog przychodów Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz ustawowo określają i wskazują kierunek oraz możliwość wykorzystania środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na wsparcie:

- 1) poprawy efektywności energetycznej, w tym wysokosprawnej kogeneracji, w rozumieniu ustawy z dnia..... – Prawo energetyczne;
- 2) przedsięwzięć termomodernizacyjnych w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. Nr 223, poz. 1459, z późn. zm.);
- 3) rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia... o odnawialnych źródłach energii lub instalacji biogazu rolniczego w rozumieniu tej ustawy, wraz z niezbędnymi do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła obiektami budowlanymi i urządzeniami, oraz budowy lub przebudowy sieci służących przyłączeniu tych instalacji, w szczególności na:
 - a) nabycie lub montaż mikroinstalacji lub małej instalacji w rozumieniu ustawy z dnia... o odnawialnych źródłach energii,
 - b) nabycie stacji redukcyjno – gazowych umożliwiających przyłączenie instalacji biogazu rolniczego;
- 4) rozwoju produkcji instalacji odnawialnego źródła energii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) innych działań związanych z instalacjami odnawialnego źródła energii lub wytwarzaniem energii z tych źródeł, w szczególności na:
 - a) promowanie wytwarzania energii elektrycznej w instalacjach odnawialnego źródła energii lub wykorzystywania energii wytwarzanej w tych instalacjach,

b) opracowywanie lub wdrażanie nowych technik lub technologii wytwarzania energii elektrycznej w instalacjach odnawialnego źródła energii lub wykorzystywania energii wytwarzanej w tych instalacjach..

W ocenie projektodawcy, proponowane rozwiązania w sposób znaczący przyczyniać się będą do rozwoju, w szczególności energetyki odnawialnej, ze szczególnym uwzględnieniem energetyki małoskalowej oraz energetyki prosumenckiej.

Rozwiązania zawarte w projekcie zmian ustawy - Prawo ochrony środowiska stanowić będą także rozwiązania, które sprzyjać będą prowadzeniu działalności gospodarczej, w szczególności dzięki możliwości pozyskania tańszego kapitału przez przedsiębiorców zainteresowanych nowymi inwestycjami w sektorze energetyki odnawialnej, w tym także przez prosumentów na zakup mikroinstalacji wykorzystywanych na własne potrzeby.

W ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. **o biokomponentach i biopaliwach ciekłych** wprowadza się zmiany mające na celu dostosowanie przepisów ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii, w szczególności związanych ze zmianą siatki pojęciowej oraz definicji odnawialnego źródła energii tj. art. 2 pkt 21 projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii.

W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. **o opłacie skarbowej** wprowadza się szereg zmian mających na celu dostosowanie rozwiązań tej ustawy do zmienionych przepisów ustawy – Prawo energetyczne i przepisów projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii w zakresie dotyczącym zasad prowadzenia i wykonywania działalności gospodarczej i obowiązków z tym związanych, w tym w szczególności w zakresie dotyczącym zrównania przedsiębiorców wytwarzających biogaz rolniczy z innymi przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą regulowaną w zakresie dotyczącym dokonanie wpisu i zmian wpisu do rejestru działalności regulowanej, a także zmiany dotyczące określenia wysokości opłat z tytułu wydawana zezwolenia (pozwolenia/koncesji) wydawanych przedsiębiorstwu energetycznemu wykonującemu działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania wytwarzaniem energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy elektrycznej pow. 200kW a nieprzekraczającej 5 MW.

6. Najważniejsze przepisy przejściowe i końcowe (rozdział 11 i 12)

Zgodnie z art. 179 świadectwa pochodzenia i świadectwa pochodzenia biogazu rolniczego wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność. Do wykonania i rozliczenia obowiązku, o których mowa w art. 9a ust.1 i 8, ustawy zmienianej w

art. 171, za okres przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Do spraw o wydanie świadectwa pochodzenia i świadectwa pochodzenia biogazu rolniczego, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Do świadectw pochodzenia z kogeneracji wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji w jednostkach kogeneracji, o których mowa w:

- 1) art. 91 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy zmienianej w art.171, obowiązek, o którym mowa w art. 9a ust. 1 ustawy zmienianej w art.171, stosuje się do dnia 30 czerwca 2016 r.;
- 2) art. 91 ust. 1 pkt 1a ustawy zmienianej w art. 171, obowiązek, o którym mowa w art. 9a ust. 1 ustawy zmienianej w art.171, stosuje się do dnia 30 czerwca 2019 r.

Ponadto, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Prezes URE ogłosi w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki jednostkowe opłaty zastępcze, o których mowa w art. 9a ust. 1 ustawy zmienianej w art.171, obowiązujące 2014 r.

Co istotne świadectw pochodzenia z kogeneracji wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej, od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, w wysokosprawnej kogeneracji w jednostkach kogeneracji, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy zmienianej w art.171, nie zalicza się do wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 1 tej ustawy.

Z kolei, przy ustalaniu zakresu obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 13 ustawy zmienianej w art.171, za 2014 r. nie uwzględnia się energii elektrycznej, o której mowa w art. 9a ust. 14 tej ustawy, zakupionej lub sprzedanej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dotyczących świadectw pochodzenia z kogeneracji, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Wytwórców, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy posiadają ważne koncesje na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, dla której przepisy ustawy zmienianej w art. 171 nie przewidują obowiązku uzyskania koncesji, wpisuje się z urzędu do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa odpowiednio w art. 7 i art. 23 niniejszej ustawy, zgodnie z zakresem koncesji.

Wnioski o udzielenie koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub energii elektrycznej z biogazu rolniczego, dla której przepisy ustawy zmienianej w art. 171 nie przewidują

obowiązku uzyskania koncesji, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się wnioskami o wpis do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa odpowiednio w art. 7 i art. 23 niniejszej ustawy.

Natomiast, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rejestr działalności regulowanej, o którym mowa w art. 9p ust. 1 ustawy zmienianej w art. 171 w brzmieniu dotychczasowym, staje się rejestrem działalności regulowanej, o którym mowa w art. 23 niniejszej ustawy.

Co prawda, podmioty wpisane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa w art. 9p ust. 1 ustawy zmienianej w art. 171 w brzmieniu dotychczasowym, z wyłączeniem podmiotów wykonujących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z biogazu rolniczego w mikroinstalacji dla których niniejsza ustawa nie przewiduje obowiązku wpisu do rejestru działalności regulowanej, uznaje się za wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 23 niniejszej ustawy.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 9a ust. 9 i art. 9a ust. 11 ustawy zmienianej w art. 171, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 61 i art. 62 niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez okres 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 2) art. 9a ust. 10 ustawy zmienianej w art. 171, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9a ust. 18 ustawy wymienionej w art. 171 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 3) art. 20v i art. 20za ustawy zmienianej w art. 171, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 145 i art. 150 niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez okres 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

W zakresie przepisów przejściowych, minister właściwy do spraw gospodarki po raz pierwszy ogłosi, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”:

- 1) maksymalną ilość i wartość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej z biogazu rolniczego, o której mowa w art. 73 ust. 1,

- 2) ilość i wartość energii elektrycznej wytworzoną w instalacjach odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej do 1 MW, jaka powinna zostać zakupiona po przeprowadzeniu aukcji w następnym roku kalendarzowym
- w terminie 30 dni od dnia wydania pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności pomocy publicznej przewidzianej w niniejszej ustawie ze wspólnym rynkiem.

Na podstawie art. 198 Rada Ministrów dokonuje przeglądu funkcjonowania mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii elektrycznej lub ciepła z odnawialnych źródeł energii oraz z wytwarzania biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii lub instalacji termicznego przekształcania odpadów po wejściu w życie niniejszej ustawy i przedkłada Sejmowi informację o skutkach jej obowiązywania wraz z propozycjami zmian nie rzadziej niż co 3 lata. Pierwszego przeglądu funkcjonowania mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii elektrycznej lub ciepła z odnawialnych źródeł energii oraz z biogazu rolniczego w instalacjach odnawialnego źródła energii po wejściu w życie niniejszej ustawy i przedłożenia Sejmowi informacji o skutkach jej obowiązywania wraz z propozycjami zmian Rada Ministrów dokona nie później niż do dnia 31 grudnia 2017 r.

Zgodnie z art. 201 projektowana ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem rozdziału 4, art. 124 ust. 9, art. 170, art. 171 i art. 177 niniejszej ustawy, które wchodzi w życie z pierwszym dniem miesiąca następującego po upływie 12 miesięcy od dnia wydania pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności pomocy publicznej przewidzianej w niniejszej ustawie ze wspólnym rynkiem.

7. Stanowisko Ministerstwa Gospodarki w sprawie notyfikacji Komisji Europejskiej schematu zoptymalizowanych mechanizmów wsparcia OZE

Minister Gospodarki przychyła się do stanowiska przedstawionego przez Prezesa UOKiK w dotychczas prowadzonej korespondencji, iż wejście w życie przepisów projektu ustawy wymaga zapewnienia zgodności wsparcia przewidzianego w projekcie z przepisami o pomocy publicznej.

Jakkolwiek wskazane w projekcie ustawy mechanizmy nie prowadzą do bezpośredniego uszczuplenia środków publicznych, zostaną one poddane procedurze notyfikacji w zakresie zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem. Działanie to usunie ryzyko związane z ewentualnymi zarzutami zakłócania konkurencyjności oraz braku notyfikacji

Komisji Europejskiej w zakresie zgodności wypracowanych mechanizmów wsparcia ze wspólnym rynkiem UE.

Przedmiotem notyfikacji będą zatem mechanizmy i instrumenty wspierające wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii oraz wytwarzanie biogazu rolniczego, w instalacjach odnawialnego źródła energii lub instalacjach termicznego przekształcania odpadów, określone w rozdziale 4 projektu ustawy.